

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-szamos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Élyltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, április 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Horvát vita napirend előtt.
- Aradi új képviselőválasztók.
- Fegyelmileg elítélt aradi ügyvéd.
- Az aradi román zsinat és a politika.
- Lemondott a kormány.
- Ezeröttszáz ember halála.
- Hét napos lovasünnepélyek Aradon.
- A vezérkar főnöke Aradon.
- Akasztás Temesvárott.
- Templomban verekedő lelkész.
- Ankét az ipari munkásházakról.

Khuen-Héderváry távozása.

Arad, április 16.

Khuen-Héderváry Károly ma délután Bécsbe utazott, hogy a királynak holnap átadja lemondását, és egyben azt a kérését, hogy ő felsége az ügyek ideiglenes vezetésétől is mentse fel.

Azzal az öntudattal és szomorú elégtétellel teheti ezt, hogy mindent megtett, a mit a válságba jutott, össze-vissza bonyolódott helyzet orvoslására, a kibontakozásra, a magyar parlamenti rend helyreállítására célravezetőnek gondolt, vagy a mi arra csak kevésbé is alkalmasnak látszott. Második miniszterelnökségének utolsó esztendője szinte a béketárgyalások és tanácskozásoknak hosszú, szakadatlan sorozata. Csak szíves igyekezettel és okos taktikával tudta a karácsony előtti fegyverszünetet megteremteni, s ezzel az országot az ex-lex ingoványától elkerülni. A rövid fegyverszünet után azonban újra kitörték a bo-

nyodalmak — a míg csak a mostani eseményekhez nem vezettek.

S visszaemlékezvén régebbi kormányválságokra, alig találunk egyet, a melynél a politikai zavarok olyan súlyosan egymásra torlódtak volna, mint most. A miniszterelnök, abban a fanatikus hittől és buzgósággal végzett munkában, a melyet a korona és a nemzet közötti megértés helyreállításáért folytatott, kettős akadálytalálta szemközt magát. Az egyik a fékezhetetlen, vagy legalább is elbizakodott technikai obstrukció, — a másik pedig: Bécs. Sajátságos: a mialatt azt a technikai obstrukciót akarta leszerelni és körülbástyázni, amely a véderőreform ellen küzdött, — a császárvárosban azok kerültek vele ellentétbe, akik a véderőreform mielőbbi keresztülvitelét sürgették, követelték.

S mintha a kibontakozás egyik akadályául a maga személyét tekintené: félreáll az utból, hogy ezzel az örömet hozott áldozattal könnyebb legyen a kibontakozás útja. Kétségtelen, hogy a válság megoldása nem mulik személyi kérdéseken, s azok a pártok, akik „Khuen fejét követelték“, a miniszterelnök távozásában nem köszönhetik a maguk elvi, vagy egyéni szempontjaik és érdekeik győzelmét; de Khuen-Héderváry elhagyja helyét, hogy ezzel lehetővé váljék egy új kísérlet a kibontakozás felé, amely talán több sikerrel jár, mint az ő fáradozásai.

A politikai válság azonban e lemondással, a mennyiben a király azt elfogadja, megoldottnak nem tekinthető. Nem tudni, ezek után az obstrukció hajlandó lesz-e a

leszerelésre, vagy pedig a képzelt győzelem mámorella mellé még egyéb hasznos értékeket vár-e; annyi azonban kétségtelen, hogy a magyar politika döntő tényezője ma is a többség, a munkapárt, a mely — ezt nem árt hangsúlyozni, — talán sohase volt annyira egységes, annyira összeforrott, mint most, a válság legutolsó heteiben. A többség pedig ugyanazon az állásponton van, mint a távozó miniszterelnök: akit helyette a kormányelnökségre designálnak, csak e párt tagja lehet; a nemzeti munkapártot pedig ez idő szerint ugyanazok az ellentétek választják el Bécsből, mint amelyek miatt Khuen helyét otthagyja. Mindezek a válságnak még mindig súlyos problémái, nagy szakadékaik, a melyeket hirtelen aligha fognak áthidalni és amelyek a bizonytalanság állapotát esetleg hosszú időre kinyújtják a magyar politikában.

Akik pedig ezt a technikai obstrukció diadalának tekintik, — azoknak kár ezt büszkeséggel hangoztatni. Föltéve, hogy csakugyan ennek az eredménye Khuen távozása: az a párt, amely a technikai obstrukciónak a parlamentben nemcsak szokásjogot teremtett, de azt kormánybuktató eszközzé, a legkisebb kisebbség kezében is biztos, kicsavarhatatlan fegyverré avatta: ezzel a magyar politikai élet örökös bizonytalanságának vert fészket. És ez henn is marad mindaddig, amíg a mostaninál is szomorubb tapasztalatok nem fogják meggyőzni, kényszeríteni a parlamentet, hogy a nemzet testének ezt az egyre kiújuló, sorvasztó, élelfogyasztó betegségét radikális gyógymóddal végkép kiirtsa.

Mokán Gyorgye és az ördög.

Irta: Sz. Szigethy Vilmos.

Mokán Gyorgyét arra teremtette az uristen is, hogy megkészerítse a hadnagy ur életét, továbbá időnap előtti öszülésbe kergesse az őrmester urat, aki immár egészen kifogyott a titulusokból és kivételesképen a saját fejét verdesve, közbámulatra a legszelidebb hangon szólalt meg.

— Gyorgye fiam!
— Parancs!
— Nem tennél meg nekem egy végtelen nagy szívességet?

— Jelentem alásan, megteszem, csak tessék mondani.

— Akaszd fel magad egy szép napon, hogy az a jószágos uristen áldjon meg az elhatározásodért.

Gyorgye erre nem felelt, csak állt mereven szalutálva és hunyorgatott a szemével abban a hiszemben, hogy most vagy nyakleves következik, vagy a puszkatus szalad neki a gyomrának, ezt pedig nem jó látni. Elég, ha érzi az emberi testrészt.

Hogy mi baj volt vele? Ojjé, azt holnaputánig lehetne mesélni egy huzamban, akkor se tehetnék pontot a végére, mert osztán jön csak a java.

Ami felbőszíthet egy kötelességtudó szigorú katonát, Mokán Gyorgye a drabális oláh legény,

elkövette azt mind. Jól semmit sem végzett, ellenben mindent igen rosszul, az ő feje kijebb állt a sorból, a hallását sosem tudta megkülönböztetni a jobbtól s ezt a kis tudományt nem volt hajlandó megtanulni még akkor sem, mikor az ő bütykein táncolt őrmestertől le és fölfelé az egész század.

A katonaságnál igen sok a szimuláns, ám Mokán Gyorgye a valódiak közül való volt, aki így gondolkodott:

— Miért üljek én sündisznóra, mikor nekem nem muszáj sündisznóra ülmön? Azt mondja mindenki, hogy buta vagyok, száz lépésnyiről leolvasni ezt az ábrázatomról, — hát én behizonyítom, hogy több eszem van, mint a generális urnak!

Akkoriban történt, hogy a hadnagy ur iszonyatos dühbe jött. Sortüzet vezényelt és Gyorgye teljes öt másodperccel később sütötte el a puszkáját.

Ezt a szégyent!

Ugy rontott neki, mint valami vadállat. Dült szájából az indulatot beszéd, Mokán pedig, nézvéen fölöttesével tarkasszemet, egyszerre csak elkezdett nevetni. Talán nem is nevetés volt az már, hanem valami bődületszerű röhögés, átalakította minden arcizmát. A hadnagy ur halálra döbbsent a szörnyű vakmerőség láttára, neki rontott, de akkor már Gyorgye a hasát tartotta röhögésben.

— Mi bajod? — harsogott végig a szó az egész lövöldön. Mit röhögsz?

— Jelentem alásan azt, hogy milyen rosszul lövök.

És folytatta a kacagást az ügyefogyottak jámbor szelidségével, erős rohamával. Már nevettek a sorban, nevettek az őrmester, messzibbről mosolyogva közeledtek a tiszt urak, végül a hadnagy arcvonásai is szelidségbe csaptak át, hogy mosolylyá változzanak.

— Hat órai kurtavasat ennek a bolondnak. Bruhuhu. Soha ilyen hülyét, amióta az eszemet tudom.

Mokán Gyorgye esetén kacagott a hadnagy ur még azután is, valahányszor eszébe jutott. De pár nap múlva — hosszú marsrutát végezvén — az oláh egyszerre csak kivágódik a sorból, úgy dőlt le a földre, mint ahogy szálfa szokta elhagyni a gyökereit. Meg se mozdult. Mi baj, mi baj? Felpakkolták, vitték haza, otthon magához tért az oláh és ordított szörnyen, hogy kitörtött a lába, soha nem lesz már belőle többé ember, verte volna meg az Isten, aki kitalálta a katonaszkodást!

— Azonnal kórházba!
Vitték tovább.
— Mi a bajod?
— Eltört a lábam.
— Próbálg csak ráállani!
Hát állt is, de az egyikken ujjhegyen. A sarka nem érte a földet, a jobb térd szög alatt be-

Horvát vita napirend előtt.

— A képviselőház ülése. —
Távirati tudósítás.

Budapest, április 16.

A politikai helyzet váratlan elborulása rávetette árnyékát a képviselőház ülésére is: a Ház elnöke ma már bejegyeztette a napirend előtt való felszólalásokba, amivel azután a szélsőbali technika bőven élt is. A napirend előtt való vita anyaga a horvát kérdés volt, a vita iránya pedig a kormány ellen hegyeződött ki, amelynek élesen szemére vetették a királyi biztos kirendelését s azt a „mulasztást“, hogy nem várta meg, míg a Dráva alatt a veszedelem elharapódzik, hanem gyorsan és energikusan intézkedett.

Fél tizenegykor kezdődött meg az ülés, a jegyzőkönyvet szó nélkül hitelesítették. Szó nélkül vették tudomásul az összeférhetetlenségi zsűrinek Széchenyi Emil gróf ügyében való döntését is.

Návay elnök jelentette ezután, hogy több képviselő a horvát helyzet dolgában napirend előtt való felszólalásra kért engedelmet.

— Az ügy fontosságára való tekintettel megadtam nekik a szólás jogát, — mondotta az elnök, amire a szélsőbali zajos éljenekkel felelt, a jobboldalon pedig meglepett mozgás támadt s néhányan a munkapártiak közül ki is mentek a teremről, nem tudván tanulni a technika váratlan sikerének.

A szónokok elseje **Egry Béla** volt, aki szeltemben és hosszában nekilatott a horvát állapotok kritikájának e tárgyban irt saját régebbi cikkeinek fölolvásával. Beszédének velejével a végén rukkolt ki: nem büntető megfenyítés kell a horvátoknak, hanem törvénytisztelő bánásmód, ha pedig ez nem használ, akkor vissza kell tőlük venni s Magyarországhoz kell visszacsatolni a három szlavon vármegyét.

Utána **Ábrahám Dezső** és **Benedek János** kritizálták hosszasan a kormány eljárását. Az előbbi arra a szerencsétlen kiszólásra fakadt, hogy még Oroszország is több politikai szabadságot biztosít alattvalóinak, mint mi Horvátországnak, Benedek pedig demokratikus frázisokat hangoztatott.

Batthyány Tivadar grófnak sines nyére a királyi biztos, mert az abszolutizmus eszközeit látja benne. De arra kéri a külföldet, hogy ne a magyar nép elnyomó hajlandóságát lássa ebben, mert a magyar nép alkotmányos érzése elítéli ezt az eljárást, melyhez csak egy autokrata célokra összevásárolt parlamentből kinőtt kormány merészelt nyulni. Ezután hosszasan foglalkozott a trialista propagandával és energikus intézkedéseket sürgetett ellene.

Még támadóbb és élesebb, de ötletesebb is volt **Polónyi Géza**. Kifogásolja, hogy a kormány ebben az egyetlen aktuális kérdésben nem nyilatkozik.

— A kormánynak ezt a tartózkodását csak akkor értem meg, ha a miniszterelnök már nem tekinti magát miniszterelnöknek.

A szélsőbali zajos tetszése honorálta ezt a célzást s Polónyi azután azt bírálta, hogy a miniszterelnök egyszerre négy tárcát, tehát négy miniszteri személyiséget foglal magában összesen. Polónyi végül azt kívánta, hogy a kormány tájékoztassa nyomban a Házat a királyi biztos kiküldésének okairól, vagy a Ház forduljon a dologban fölíráttal a királyhoz.

Mivel ekkor az idő már két órára járt, a többi napirend előtt jelentkezett felszólalásra nem került a sor, hanem a mai napirendet áttették holnapra s az ülés két órakor befejeződött.

Fegyelmileg elítélt aradi ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny tudósításából —

Arad, április 16.

Az aradi ügyvédi kamara fegyelmi választmánya egy aradi ügyvéd ellen indult fegyelmi eljárást fejezett be ma érdekes ítélettel. A fegyelmi eljárás hónapokkal ezelőtt **Bukovetz Illésné** aradi lakosnő panaszára indult meg. **Bukovetzné** az aradi ügyvédi kamarához feljelentést adott **Fényes Kálmán dr.** aradi ügyvéd ellen, akit azzal vádolt meg, hogy egy peres ügyből eredőleg beszédelt pénzzel nem számolt el teljesen. **Bukovetzné** követelése behajtásával bizta meg **Fényes dr.**, aki a polgári pert le is folytatta, megbízója követelését behajtotta, de azzal nem számolt el felének ismételt felszólítására sem.

A kamara fegyelmi választmánya a múlt év végén vád alá helyezte **Fényes Kálmán dr.**, akire ez az újabb fegyelmi ügy annál súlyosabb volt, mert kevéssel a vád alá helyező határozat előtt, egy hasonló fegyelmi eset miatt, három hónapra felfüggesztette őt a kamara az ügyvédi gyakorlattól. A felfüggesztést a Kuria ügyvédi fegyelmi tanácsa is jóváhagyta és az aradi ügyvédi kamara február 9-én gondnokot rendelt ki **Fényes Kálmán dr.** iródaja részére. A második fegyelmi ügyben pedig most tartották meg a végtárgyalást.

Szalay Károly dr., az ügyvédi kamara ügyésze ismertette a tárgyaláson a tényállást és az iratokból megállapította, hogy **Fényes Kálmán dr.** annak idején csakugyan nem számolt el a fel-, **Bukovetz Illésné** részére behajtott pénzzel. Miután

pedig ezzel az ügyvédi kar becsületét és tekintélyét sodorta veszedelembe, nemcsak vádat kellett ellene emelnie, hanem, mint a kamara ügyészének kötelessége arra is rámutatni, hogy **Fényes Kálmán dr.** ma is fegyelmi büntetés alatt áll, amennyiben a vád tárgyává tett eseményhez hasonló eljárása miatt jogerősen három hónapra felfüggesztették az ügyvédi gyakorlattól és a silencium május 9-én szűnik meg. Mindezek tekintetbe vételével azt indítványozta, hogy a kamara ezuttal hat hónapra függesse föl a gyakorlattól **Fényes Kálmán dr.** aradi ügyvédet.

A fegyelmi vád alatt álló ügyvéd személyesen látta el védelmét és védekezése során bemutatta **Bukovetz Illésné** hiteles nyilatkozatát, amelyből az derül ki, hogy **Bukovetzné** időközben — a fegyelmi eljárás megindulása óta — megkapta követelését, ügyvédjé elszámolását rendben találta. **Bukovetzné** ezuttal azt is kijelentette a nyilatkozatban, hogy a maga részéről nem kíván eljárást **Fényes Kálmán dr.** ellen és panaszát, mint tárgyalatlanná váltat, visszavonja. **Fényes dr.** erre hivatkozva kérte fölmentését a vád és következményei alól, mert — nézete szerint, — nyilvánvaló, hogy **Bukovetzné** alaptalanul üldözte őt.

A kamarai ügyész fenntartotta indítványát és a fegyelmi választmány hosszabb tanácskozássra vonult vissza. Az ítéletet a következőkben hirdette ki a fegyelmi választmány elnöke: Az aradi ügyvédi kamara fegyelmi választmánya **Fényes Kálmán dr.** aradi ügyvédet az ügyvédi kar tekintélyét és becsületét mélyen sértő fegyelmi vétségben hünnösknek találja és az ügyvédi rendtartás alapján 500 korona pénzbüntetésre ítéli.

Az ítélet megokolásában a fegyelmi választmány kiterjeszkedett arra, hogy a kamarai ügyésznek hat hónapos silencium-indítványát azért nem fogadták el, mert **Fényes Kálmán dr.** védekezését magáévá tette a választmány. Miután azonban **Fényes Kálmán dr.** eljárásával módot és alkalmat adott arra, hogy a fegyelmi eljárás megindítására okot adó alaposnak látszó súlyos váddal illessék, és ezzel az ügyvédi hivatás tekintélyét és becsületét gyanúsításoknak és megtámadtatásnak tette ki, a kamara fegyelmi választmánya mázzal is elkövetettnek találta az ügyvédi rendtartásba ütköző fegyelmi vétséget és előző fegyelmi büntetéseire való tekintettel ötszáz korona pénzbüntetést szabott **Fényes Kálmán dr.-ra**, akinek jogában áll az ítéletet 15 napon belül megfellebbezni.

hajolt, így tett lépéseket, azonban igen kinosan és nagyokat nyögdecsele.

— Ereszd le a talpad a padlóra.

— Jaj, az nem megy!

Az orvosok összeálltak tanakodásra és megállapították, hogy ilyen csoda-veszedelemmel még nem találkoztak. Hát jól van, jól, előfordul ez a baj, de már születéstől kezdve és nem gyakorlattozás közben kapja az ember.

— Mi ebből a tanulság?

— Az, hogy **Mokán Györgye** szimulál.

— Kinint neki! adta be a garast a legöregebb doktor és az oláh szedte attól kezdve a kinint.

Az inspekciónak azonban kiszelték mást is.

A mi eszünkön nem jár tul, majd kipróbáljuk.

És valóban, este, mikor elesöndesedett az egész garnizonspítél, jött óvatosan az egyik doktor és megállt **Györgye** ágya előtt.

— Alszik, konstátálta magában.

Aztán nekifogott a kísérletnek, hátha alvás közben kiegyenesedik az a láb s megfogják a legényt.

Már én biz nem tudom, hogy csakugyan aludt-e **Mokán**, vagy tette magát itt is, elég az hozzá, hogy a lába egyenesedett egy darabig, de a rendes beszélésnél megállt és nem ment tovább. Ha erőszakolta, akkor nagyot rugott az oláh, ordított is egyet hozzá, fölébredvén almból.

— Jaj, domnyule doktor, mingyárt meghalok.

Megtették ezt vagy két hétig, többször is egymás után. — de hasztalanul. Ha szimulált a legény, hát akkor nem is aludt azalatt semmit, mert sosem tudhatta, melyik pillanatban törnek rá és lepik meg.

— Mégis bosszantó, mondta egy napon a fő-törzsorvos, hogy valaki ennyire kitudhassa játszani az orvosi tudományt. Végtére is, urak, tanultunk valamit, nem vagyunk mai csirkék, ezt nem tűrhetjük.

Tanácskozássra gyűltek össze a kintinban, oda jöttek a tiszt urak is (mert nagy híre ment már akkor **Mokán Györgye** esetének) és vidám poharazás mellett sütötték a tervet.

Mit főztek ki, mit nem? az majd kiderül. Itt folytatom, hogy másnap a napos káplár fontos ábrázattal jelent meg **Györgye** ágyánál és azt mondta:

— Így, **Györgye**, baj van.

— Mi az, te **Vazul**.

— Meg kell, hogy mondjam neked, még ha föl is akasztanak, hiszen egy fatübelek vagyunk, atyafiságban is volnánk, vagy mi. Oh, én elmondom.

— Pakkold ki már.

Válasz helyett **Vazul** odanyújtotta a napiparancsot, amely ilyenfeleként szólt:

Mint hogy **Mokán György** közlegény állapota olyan súlyos, hogy emberi ész és tudomány nem képes rajta segíteni, ezennel elrendelem, hogy be-

léboesáttassék a nagy ördög (mare draku) hátha az kihajtja belőle a bajt.

Sopánkodásra idő sem maradt, mert jöttek már a doktorok és **Vazul** gyorsan ellillant.

— Kelj föl, **Mokán**.

A katona kimászott az ágyból és bicogve állott meg.

— Fogd ezt a kezedbe.

Engedelmeskedett, de vacogott máris minden foga, pedig egyszerű kis villamos készülék volt.

Ahogy aztán kezébe fogta, nem is eresztette el. Az egyik orvos megindította az áramot, **Györgye** hajította volna, de mintha oda lenne növe a tenyeréhez, az ujjaihoz, nem ment az el sehogy sem. Kékült, zöldült, vonogatta a tagjait, aztán hogy erősbödött az áram, már táncolt is, gyönyörűségeken mind a két teljes talpán.

— Jajajaj, domnyule doktor, vegye már ki belőlem az ördögöt, mert meghalok.

— Jó-e már a lábad?

— Tessék nézni, olyan egyenes, mint a szálfá.

...Attól a naptól kezdve a kaszárnyában a többinél előbb kelt és később feküdt egy legény. Gelengsübüngöt csinált állandóan, gyakorolta magát a fegyverforgatásban, ok nélkül futott lihegve a kaszárnya udvarán, félév múlva pedig káplár lett. Talán mondanom se kell, hogy **Mokán Györgye** volt.

Aradi uj képviselőválasztók.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Krón Lénárd mérnök, Kardos Jenő mag. hiv., Kalnár Endre gépkereskedő, Kontor Péter házt., Dr. Kuku János ügyvédjelölt, Kecskeméti András, Knizse Ignác házt., Krizsán István házt., Koresog Balázs borbély, Kelemen Pál házt., Kanurszky Szeptim házt., Köller András házt., Kovács Gusztáv kereskedő, Kohn Samuel szállító, Károlyi József kereskedő, Klein József házt., Kohn Armin kereskedő, Korányi Jenő kereskedő, Kaufmann Lajos házt., Kardos Jenő mag. hiv., Kurtág Mihály kereskedő, Kinczel György házt., Kebeli Ignác házt., Karel János szerelő, Kévés Lajos asztalos, Kelesz János cipész, Kirich Henrik házt., Kovács Sándor házt., Köteles István házt., Koszlik József kereskedő, Katona János házt., Kovács István házt., Kres Demeter házt., Karátsonyi János szatócs, Klein Adolf üzletvezető, Kremer Zsigmond mag. hiv., Kardos Jenő terménykereskedő, Kardos Dezső mag. hiv., Krucsay Adolf Lajos házt., Kövér Tibor mérnök, Kókai János házt., Klein Lőrinc eszmadia, Kocsuba György házt., Kocsik Mihály házt., Kunhardt Tivadar házt., Katz Mór kereskedő, Kaucsics János házt., Kemény Elemér kereskedő, Klein Artur kereskedő, Kárász Emil vállalkozó, Katona Imre kereskedő, Klein Lajos alkalmazott, Kell Rezső kereskedő, Dr. Kelemen Gábor ügyv. jel., Konez István házt., Kollmann Villibald házt., Kormon Gyula házt., Kincses József házt., Kleity Miklós házt., Klina József szatócs, Kovács Illés házt., Kniesz Pál háztulajdonos, Keleti Bódog házt., Kolárocz János földtulajd., Koczás Mihály házt., Kóvágyó Péter házt., Kovács József házt., Kurlik Rezső rézöntő, Kurticsán Tódor földt., Kálnoki Albert földt., Kovács Sándor asztalos, Kresztics Lázár földt., Keszenbaum József bevásárló, Korosi (Kohn) Jakab bevásárló és háztulajdonos, Kaiser Albert földt., Kovács János földt., Kiss János hentes, Konez István hentes, Koch Mór hentes, Kovács Máté hentes, Kocsik András házt., Körösi Mihály házt., Kardos Sándor házt., Kovács János házt., Kopriva Vince mag. hiv., Kremmayer Antal művezető, Korbász István művezető, Kiss István mag. hiv., Klug Károly mag. hiv., Kaufmann Jenő mérnök, Kötzander Gyula fakereskedő, Krausz Károly mag. hiv., Kopányi Béla lakatos, Kramer Sándor tanár, Kemény Bertalan mérnök, Konkolyi Thege Elemér mérnök, Kispál Bálint mag. hiv., Kovács Ágoston joggyak., Kovács Gyula mag. hiv., Kremhofer József dr. mag. hiv., Kremer Albert mag. hiv., Kuszi József posta aliszta, Kuzman Miklós vu. hiv., Kutny József motorvezető, Kovács Gyula motorvezető, Krea József dr. pü. fogalmazó, Kolozsi Gyula vu. raktárnok, Kollár János vu. kalauz, Kovács János I. vu. kalauz, Kovács Lajos vu. kalauz, Katkó István vu. nyugdíjas, Kiss Mihály II. vu. nyugdíjas, Kardos Jakab vu. nyugdíjas, Kolos Henrik vu. mérnök, Kraft Károly vu. irodakezelő, Kadinszky Jenő vu. irodakezelő, Knapp Károly vu. irodakezelő, Kondor Béla mozd. vez., Kanta Jenő főállatorvos, Körösi Miksa mértékhit., Kiss János vár. mérnök, Kotroczó Ferenc majoros, Kovács János fűtő, Kosárszky János fűtő, Kálmán László tanár.

Lakatos Mihály szabász, Laendler Ernő könyvelő, Lanszky Béla raktárnok, Lenkey Antal építőmester, Legó Mihály borbély, Löwinger Albert mag. hiv., Löwy Márton kereskedő, Leszny János háztulajdonos, Lippai Ignác rajzoló, Lengyel János eszmadia, Lőrinc Mihály szatócs, Luptovics János szabó, Lingurár Muntján János szatócs, Loránt Emánuel gyárigazgató, Lukács Ignác háztulajdonos, Lambertus Henrik alkalmazott, Lajta József mag. hiv., Lőrinczy Imre s. lelkész, Lovrenszky Sándor vu. áll. felv., Lőkös János vu. áll. előjáró, Ladányi Sándor p. altiszt, Luka György hidvármólok, Leipnick József mag. hiv., Lelkes János pü. számvizsgáló.

(Folytatjuk.)

SPORT.

+ Fővárosi labdarugó csapat Aradon.

Még szinte a szemünk előtt látjuk a vasárnapi angol mérkőzést, még ma is ennek részleteiről beszélnek mindenféle s máris újabb sporteseményhez hívja fel az Aradi Athletikai Klub városunk lelkes sportközönségét. A szabadtéri sport, a football a lehető legszebb megértésre talált Aradon. S mert a közönség nagy tömege megtalálja szórakozását a sportban, az Aradi Athletikai Klub nem lankadva, nem kímélve fáradságot és tevékenységet, vasárnap délután újabb alkalmat ad a

közönségnek arra, hogy a football játék szépségeiben gyönyörködhessek. Megállapodásra jutott ugyanis a másodosztályu husvétii serleg győztesével, a Fővárosi Testedzők Körével arra nézve, hogy vasárnap, azaz április 21-én Aradon, az Aradi Athletikai Klub csapatával mérkőzést tart. A szimpatikus fővárosi csapat vasárnap reggel érkezik Aradra s a Török Gábor-utcai sporttelepen délután 4 órakor veszi fel a küzdelmet.

Lemondott a kormány.

— Khuen-Héderváry gróf a királynál. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 16.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután két óra harminc perckor Bécsbe utazott. A miniszterelnök holnap audiencián jelenik meg és felajánlja a kormány lemondását, továbbá arra kéri a királyt, hogy az ügyek további vezetésével se bizza meg.

A kormány lemondási szándéka és az elkövetkezendők megett az áll, amiről már tegnap is megemlékeztünk: a nemzeti munkapárt elkészített hangulata. A párt óriási felelősséggel, egy kevésbé népszerű, de elvállalt kötelezettséggel a vállán a véderőreform keresztülvitelénél az obstrukcióval látja magát szemben. Ez ellen kellene valamit tenni, vagy megbirkózni vele, vagy meg egyezésre jutni. A megalázás azonban, amely a kormányt és a többséget éri Bécs felől, éppen ezt teszi súlyossá és lehetetlenné. A párt kezdi magát lenézni, hogy így lehet banni azzal a párttal, amely a hatvanhetes párt örökeit vette át, a monarchia és dinasztia érdekeiért ekzsponálta magát a végletekig. A helyzet az, hogy a többség nem hajlandó most már a rezolúció után Auffenberget is lenyelni és a kormány csakugyan felajánlotta lemondását és ezzel csak preventív olyan eshetőségekre, amelyek amúgy is odavezetnének, hogy a kormány lemondania.

Délben a munkapártiak helyben hagyták a miniszterelnöknek és a kormány elhatározását, hogy beadja lemondását és kérni fogja sürgős felmentését. A miniszterelnök már Bécsbe utazott és amint felhivatalosan jelentik, szerdán délelőtt fog kihallgatáson megjelenni a király előtt. Addig, amíg a kormányválság nem dől el, delegáció nem lesz, akármennyire osztották is ki már az erre vonatkozó költségvetést. Ugyancsak holnap, vagy holnapután elfogják napolni a Ház üléseit is.

A Neue Freie Presse budapesti levelezője tollából cikket közöl, amelyben a kormányválságot megelőzőt eseményekről ezeket írja:

— Nézeteltérés keletkezett a munkapártban az obstrukció letörése tekintetében a párt tagjai között. Ismét Lukács László pénzügyminiszter és Tisza István gróf nézetei kerültek egymással ellentétbe. Tisza István gróf nem csinál titkot abból, hogy a helyzetet a Justh-párt ellen intézendő erélyes lépéssel kívánja megoldani. Lukács László ellenben nem vár eredményt ettől a lépéstől. A pártnak azok a tagjai, akik Tisza István gróf által kívánt politikától semmiféle eredményt nem várnak, a kormányváltozás eshetőségére kell hogy számítsanak, minthogy parlamenti békét csak egy új kabinet volna képes megkötni.

Ugyancsak a Neue Freie Presse budapesti levelezője jelenti, hogy a munkapártiak hangulata a kormány változás ellen nem olyan erős, mint volt a miniszterelnök legutóbbi lemondási szándéka idején. A munkapártiak a jövő emberét ismét Lukács Lászlóban látják, aki talán e hét végén, mint designált miniszterelnök fog a pártokkal érintkezésbe lépni.

Titkos minisztertanács.

Budapestről jelenti tudósítónk: Március 30-án nevezte ki másodszor ő felsége a Khuen-kormányt

és két hét múlva olyan válságos lett újra a helyzet, hogy a kabinetnek fel kellett ajánlani a lemondását. Auffenberg hadügyminisztert képtelen volt állásából kiemelni a kormány s tettezte a bajokat a parlamenti erőszakra és választásokra való felhatalmazás teljes hiánya. Ezek után nem maradt más hátra, mint újra lemondani, még pedig ezuttal véglegesen.

Tegnap, hétfőn este, titkos konferenciát tartott a kormány Lukács László Nagy János-utcai lakásán. Itt elhatározták a kormány lemondását és a felséghez intézett följelentő kérvényt még az éjjel külön futárral Bécsbe küldték.

A közvetlen ok.

A Khuen-kabinetnek Déry Zoltán kijelentése adta meg a halálos döfést. Déry ugyanis azt mondta a napokban, hogy fel fogja olvasni a delegációban Tisza Istvánnak Auffenberg-ellenes pártközi beszédét és ennek alapján bizalmatlansági indítványt tesz a hadügyminiszterrel szemben. Ezek után a kormány helyzete reménytelenné vált.

Mi lesz?

A Házban vihareseben száguldott végig a hír s nagy izgalmat keltett. Beszéltek arról, hogy mi történik Bécsben, ahová Khuen-Héderváry ma délután három órakor elutazott. Azt hiszik, a király utasítani fogja Khuent, hogy a delegáció elindulásáig maradjon, — bár sokan azt se tartják szükségesnek, mert az új kormány megalakítása egy-kettőre menni fog.

Kormánypárti kombinációk szerint a Khuen-kabinet több tagja megtartja tárcáját az új kormányban. Így Zichy János gróf, Serényi Béla gróf és Hazai Samu. Belügyminiszter Kabós Ferenc, a Ház elnöke újra Berzeviczy Albert lesz.

Az első hír.

A kormány lemondását egy gyors, rendkívül drámai módon látó párbeszédéből tudták meg a folyosó hírvivői. A párbeszéd Justh Gyula és Nemess Zsigmond munkapárti képviselő között így folyt le:

Nemess Zsigmond (lílegve érkezik Justh Gyulához és sugva szól): Holnap nem lesz ülés!

Justh (kedélyesen): Miért?

Nemess: Mert Khuen holnap Bécsbe megy.

Justh: Mióta szokás az, hogy a Ház ne tartson ülést, ha a miniszterelnök Bécsbe utazik?

Nemess: De kérlek, hiszen a lemondás miatt...

Justh: A rezolúció miatt?

Nemess már nem felelt többet, hanem elrohant. Nemsokára aztán már pozitív formában emlegették, hogy a kormány beadta lemondását.

A miniszterelnök Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma este titkára Marschalovszky Ivor és Baráth Armin sajtóirodai főnök kíséretében Bécsbe érkezett, ahol a Magyar Házban szállt meg. Megérkezése után Thallóczy Lajos osztályfőnök látogatását fogadta. A miniszterelnök holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt és benyújtja úgy az ő, valamint a kabinet lemondását.

A delegációk ülései.

Bécsből jelenti: A Grazer Tagespost bécsi jelentése szerint Berehtold gróf közös külügyminiszter értesítette az osztrák-magyar delegáció elnökeit, hogy a delegációknak e hó 23-ára tervezett ülése a magyar kormányválság következtében elmarad. A további intézkedés erre vonatkozólag a delegációk elnökeivel való megbeszélés alapján fog történni. Valószínű, hogy e hó végén két napig tartó delegációs üléseket tartanak, amely rövid provizóriumot fog megszavazni. A delegációk rendes ülésezésének terminusa az új magyar kabinetnek a parlamentben való bemutatkozásától függ.

Uj többségi párt?

Bécsből jelentik: A külügyminisztériumba érkezett budapesti információk szerint a kabinet alakítás a jövő hét folyamán megtörténik, valószínűleg *Lakács László* elnökletével. Lehetséges, hogy egészen új többsége lesz, amelynél a munkapárt nagy része és a Justh párt jöhet tekintetbe. Erre vonatkozólag a legközelebbi napokban megkezdik már a tárgyalásokat, mert illetékes helyen a válság gyors megoldását kívánják.

A munkapárt hangulata.

Budapestről jelentik: A *Nemzeti Munkapárt* helyiségeiben ma este fenn járt *Tisza István* gróf és a miniszterek közül néhányan. Általános volt az a vélemény, hogy a párt megállította helyét és épen azon az uton volt, hogy céljait elérje, ha nem jön közbe a kormánynak a lemondása. A kibontakozást csak úgy tartják lehetségesnek, ha a párt garanciát kap arra nézve, hogy eddig elért sikereivel élhessen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Templomban verekedő lelkész.

(Legmagasabb pénzbüntetésre ítélte a törvényszék.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

A múlt év október 28-án kinos botrány történt a kovászi-i gör. katolikus templomban. *Kure János* lelkész ugyanis szóváltásba elegyedett *Olár Dóme* tanítóval s a szóváltás tettelegességgé fajult.

A tanító és a lelkész közti viszony már régebbi idő óta feszült volt, a mondott napon pedig azért támadt köztük szóváltás, mert *Kure* szemrehányást tett a tanítónak azért, mert tanítványai a mise alatt állítólag illetlenül viselkedtek. — A tanító ingerülten válaszolt, a lelkész pedig a válasza tetteleg inzultálta a tanítót.

A tanító feljelentette emiatt a lelkészt, akit a világi bíróság, a kihallgatott tanúk vallomása alapján, az inzultus színhelyét tekintve, vallás elleni vétség miatt 7 napi fogságra ítélte. Ez az ítélet, már csak a tett minősítése miatt is, állásának elvesztését jelentette a lelkész számára.

Kure az ítélet ellen felekezett s az aradi kir. törvényszék, mint büntető felekezési bíróság, ma foglalkozott az ügygel. Miután a tanúk vallomásából kitűnt, hogy akkor, amikor a lelkész inzultálta a tanítót, kettőjükön kívül nem volt senki a templomban, a törvényszék kimondotta, hogy a lelkész nem követett el vallás elleni vétséget. Kurét a törvényszék hecsületsértés vétségében mondotta ki bűnösnek s a maximális büntetést, 25 napi fogságra átváltoztatható 500 korona pénzbüntetést rótt ki rá. Az ítélet jogerős.

§ Fegyházra ítélt merénylők. Ez év február 6-án a vadász legények a Steiner-féle korezmában tüneményt rendeztek. Csobán János és Vágó Sándor nem vettek részt a mulatságon, de kíváncsiságból benéztek az ablakon. Borbély János, a mulatozók egyike, aki már kissé ittas volt, durván rájuk szólt, hogy ne kukueskáljanak. Csobán és Vágó ezen bosszankodva elhatározták, hogy ráijesztenek Borbélyra. Rálestek az utcákon s amikor kijött a korezmából, elébe toppantak. Borbély ijedtében botot emelt, mire a legények, akik amúgy is haragosai voltak Borbélynak, rátámadtak s botokkal úgy elverték, hogy a szerencsétlen ember a szenvedett sérülések következtében hat napi betegeskedés után meghalt. Az aradi kir. törvényszék, mint esküdtszék ma foglalkozott az ügygel. A vádlottak beismerésben voltak, de ellenük vallottak az összes tanúk is. Az esküdtek halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mon-

dották ki bűnösnek a vádlottakat s az igazmondás alapján a bíróság három-három évi fegyházbüntetést mért ki, melybe a vizsgálati fogságból két-két hónapot beszámítottak. Az elítéltek semmiféle panaszt jelentettek be az ítélet ellen.

Akasztás Temesvárott.

— A tábla elutasította az újrafelvételi kérelmet. — Várják a hóhért. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, április 16.

Balázs István sorsa meg van pecsételve. A temesvári királyi ítélőtábla ma határozott s elutasította az újrafelvételi kérelmet. Ezzel a bűnügy aktái le vannak zárva. Öfelsége nem adott kegyelmet — ezt megerősíti minden információ — s már csak az a kérdés, hogy mikor lesz végrehajtva a halálos ítélet.

A temesvári királyi ítélőtábla ma délelőtt kilenc órakor kezdte meg tanácskozását az ügy fölött. A tanácsulást maga a táblai elnök, *Laszly József* dr. vezette. Az ügy minden fázisa ismert. A titokzatos bajonét megtalálása után *Láng Béla* dr. védő és védece, *Balázs István* a bűnper újrafelvételét kérték. A temesvári királyi törvényszék a kérelmet elutasította. Balázs és védője felekeztek a táblához s így került az ügy ma a másodfokú bíróság elé. A táblai tanácsulást teljesen titkos volt, még a védő se jelenhetett meg. Pontban tizenegy órakor volt vége a tanácskozásnak, amelynek eredménye, hogy a királyi ítélőtábla az újrafelvételi kérelmet elutasította s jóváhagyta az elsőbíróság végzését.

Virág Béla, a temesvári törvényszék elnöke, kit ma délelőtt folyamán a tábla döntését illetőleg meginterjúvoltak, a következőket mondotta:

— Hivatalosan még nincs tudomásom a tábla döntéséről. Amennyiben a táblai végzést még a hivatalos órák alatt megkapom, rögtön értesítem erről a Kuriát s a végzést ugyanekkor a királyi ügyész és a védő tudomására hozom. Az eljárás ezután az, hogy amennyiben a kegyelmi kérvény ő felsége által már el van intézve, nyomban le lesz küldve. Ez lehet holnap, holnapután, de napok múlva is. Ha a Kuria ítélete a kegyelmi kérvény elintézésével együtt leérkezett, kihirdetem az ítéletet.

Valószínű, hogy az ítélet holnap reggel érkezik Temesvárra. Minden valószínűség szerint csütörtök reggel hét órakor lesz ítélethirdetés és péntek reggel hét órakor — akasztás.

Ezzel szemben másik forrásból jelentik a következőket: Tény ugyanis az, hogy a kabinetirodától a felség döntése már megérkezett, az már itt van az illetékes hatóság kezei között, de az újrafelvétel végleges elintézéséig azt természetesen nem lehetett és nem volt szabad publikálni. Tény az is, hogy a király nem adott kegyelmet *Balázs Istvánnak* és így a rablógylkoson végrehajtják a halálos ítéletet.

A kir. törvényszék elnöke az ügyességgel tudatta a döntés eredményét és a kir. ügyesség már intézkedett, hogy *Bali Mihály* holnap Temesvárra érkezék. A hatóság eljárása a lehető legnagyobb titokban megy végbe.

Tény az, hogy a kir. ügyesség a belvárosi Ökör-höz címzett szállodában már érintkezésbe lépett a tulajdonossal, hogy *Bali Mihály* és két segédje részére szobát tartsanak fenn. A szállodás késznek nyilatkozott a hóhérnak szállást adni, mire az ügyesség megrendelte a szobát.

Balázs István előtt holnap délelőtt hirdetik ki a király döntését, amely nem ad kegyelmet, a rablógylkos a siralomházba kerül és csütörtökön végrehajtják az ítéletet.

Hét napos lovasünnepélyek Aradon.

(A bécsi tiszti lovaregylet versenyei. — A Verseny Egyesület közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Az Aradi Verseny Egyesület közgyűlésének határozata szerint az őszi meeting alkalmával nagyobb szabású és a rendes kereteket túllépő lovas sport eseményeknek lesz színhelye Arad. Az egész monarchia legkiválóbb lovas egyesülete, a *Wiener-Offiziers-Reiter-verein* nagyobb szabású versenyei előzik meg az őszi lóversenyeket és a rendkívüli nagy érdeklődéssel kísért tereplovaslóversenyt. Az egész monarchiának legjobb lovasai jönnek le és egy hétig tartó ünnepségek keretében áldoznak a nemes lovagló sportnak.

Ma délelőtt 10 órakor a sport közönség nagy érdeklődése mellett tartotta az Aradi Verseny-Egyesület a Csanádi Takarékpénztár igazgatósági termében rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen beszámolt *Persa Péter* az egyesület kiváló titkára az 1911. évi működéséről, megállapították a folyó évre a költségeloirányzatot és három évre megválasztották a választmány tagjait. A választmány a következőképp alakult: *Bánhidny Antal* báró, *Biró Albert*, *Cserépi Árpád* őrnagy, *Daddányi Lajos* ny. gárda őrnagy, *Dálnoky-Nagy Lajos*, *Dániel Endre*, *Éber Viktor* őrnagy, *Friebeisz Miklós*, *Gutzjár Mihály*, *Habereger György*, *Johna László* ezredes, *Károlyi Gyula* gróf, *Kintzig János*, *Laska Vince*, *Porezia Lajos* gróf, *Podmaniczky Béla* báró alezredes, *Purgly László*, *Solymossy Lajos* báró, *Strobl Rudolf* alezredes. *Thomka Zoltán* ezredes, *Urbán Iván*, *Urbán Péter*, *Vásárhelyi József* és *Verzár Márton*.

A közgyűlés után választmányi ülés volt, amely saját kebeléből az igazgatóságot választotta meg. Elnök lett *Károlyi Gyula* gróf; alelnökök *Friebeisz Miklós* és *Purgly László*.

A választmányi ülés ezután a belépésre jelentkezett mezőhegyesi állami ménes tisztikarát 200 korona évi tagsági díjjal felvette a rendes tagok sorába.

A választmány ezután foglalkozott az őszi rendezendő verseny ügyével és elhatározta, hogy mint minden esztendőben, úgy az idén is október 19. és 20-án tartja rendes két napos őszi meetingjét és a harmadik napon, október 21-én 50 kilométeres tereplovasló-versenyt rendez. A verseny feltételei nagyjából ugyanazok lesznek, mint a tavalyiaké voltak. E három napos versenyre összesen 22.000 korona díjat irányoztak elő. A díjakhoz való hozzájárulását megígérte a földmivelügyi miniszter, a honvédelmi miniszter, a közös hadügyminiszter és az Urlovasok Országos Szövetkezete.

Különbös érdekességet kölcsönöz az idei versenynek az a körülmény, hogy a *Wiener-Offiziers-Reiter* verein Magyarországon nagyobb szabású távlovagló versenyt tervez az idén és Aradot is kiszemelte erre a célra. A tervezetek szerint ez a verseny egy héttel megelőzné az aradi versenyeket, vagyis október 13-án tartanák meg. Ezen a versenyen nagyon sok idegen és külföldi venne részt, akik nagobbára itt maradnának az aradi versenyek befejeztéig s szórakoztatásukra az egyesület a két verseny közötti héten díj lovaglást, díj ugratást, zsödöbart s több más érdekes lovasjátékot rendezne. A hét valamelyik napjára pedig az aradi huszárezred és a kisszentmiklósi tüzérezred közös falkájának kopó falka vadászversenye esnék.

A rendes versenyekre vonatkozólag a végleges feltételeket, az 50 kilométeres tereplovasló versenyre vonatkozólag pedig az előzetes feltételeket már megállapította az egyesület és a napokban fogja szíjjel küldeni.

Ezerötszáz ember halála.

— A Titanic oceánjáró elsüllyedése. —

Távirati tudósítás

London, április 16.

Alig egy hete, hogy büszke kis kommuniké járta be a világsajtót: a White Star Line jelentette Southamptonból, hogy új gőzöse, a világ legnagyobb hajója, első útjára indul Amerika felé. A mindent legyűrő technika legújabb csodája a múlt hétfőn csakugyan el is indult Liverpoolból az Újvilág felé. És hat nappal később, vasárnap éjszaka — most már ezt adja hírül a megdöbbent világnak az angol hajóstársaság — a világ legnagyobb gőzöse, a *Titanic* nevű kolosszális hajógőzös ott fekszik a tenger fenekén. Északamerika partvidékén, New-Foundland és Uj Skócia között.

A szerencsétlenségről már tegnap jöttek hírek, a melyek azonban megnyugtatók voltak, mert azt jelentették, hogy a Titanic valamennyi utasát és egész legénységét megmentették s hogy a gőzöst is sikerült az új-skóciai Halifaxba vontatni. Ez a híradás jutott el éjszaka az Aradi Közlönyhöz is. Ma reggelre azonban kiderült, hogy a hajó ezerötszáz emberrel együtt elsüllyedt.

A White Star Line hajóstársaság Titanic nevű negyvenöt ezer tonnás személyszállító gőzöse április 10-én indult el az angol Southamptonból Newyorkba. Az amerikai parttól nem messze. Uj Fundland szigetének közelében a hajóóriás összeütközött egy jéghegygyel s olyan léket kapott, hogy néhány órával később elsüllyedt. Bár a süllyedő hajó szikratáviróval segítséget kért s több nagy gőzös a katasztrófa helyére sietett, mégis csak az asszonyokat és gyermekeket lehetett megmenteni, akiket első sorban helyeztek el a Titanic mentőcsónakján. Az összeütközés vasárnap este történt.

Az első hírek.

Három szűkszavú távirat számolt be mindig fokozódó élességű képet adva a borzalmas, titáni méretű katasztrófáról tegnap éjszakától ma hajnalig. Az első newyorki távirat ennyit jelentett:

A Titanic reggel két óra husz percekor elsüllyedt. Emberéletben nem esett kár.

Késő este adták fel Newyorkban a következő kábeltáviratot, amely az éjféltáni órákban ért a kontinensre.

A White Star Line igazgatósága most már elismeri, hogy a Titanic 2200 utasa közül valószínűleg csak 675 menekült meg. Mint az Olympic gőzös jelenti, többnyire asszonyokat és gyermekeket mentettek meg.

Még rettenetesebben festette a katasztrófát a harmadik kablogramm, amely így hangzott:

Az Olympic jelenti szikratáviróval Cape Raceba: Amidőn a Carpotia gőzös szürkületkor a baleset helyére érkezett, csak a csónakokat és hajóroncsokat találta.

Ezekből a táviratokból már nyilvánvalóvá lett, hogy itt a világ legnagyobb tengeri katasztrófájával állunk szemben. Irtózatos dolgok történtek ezen a tengerbe süllyedt kolosszuson, amely 70 milliót ért tőkéletes és pazar berendezésével, s amelyen az álmukból felriadt utasok ezrei a pokol gyötrelmeit szenvedték el, mielőtt a halál megszabadította őket.

Végzetes rekordkísérlet a jéghegyek közt.

Része lehetett a katasztrófában a Titanic kapitányának is. Az óriás hajó minden erejének megfeszítésével haladt a sűrű sötétségen kereszt-

tül, ambar a kapitánynak tudnia kellett, hogy hetvenöt méter hosszúságú és ugyanoly szélességű uszó jéghegy mellett kellett elhaladnia, amely már sok gőzösnek bajt okozott.

Smith kapitánnyal nemrég az a szerencsétlenség történt, hogy az Olympic testvérhajót vezette, amely Southampton-mellett Hamke cirkáló hajóval összeütközött. Igaz ugyan, hogy a Olympic-ot réskalauz vezette, de a tengerészisztek az ilyen balesetet mégis nagy kudarcnak tartják, a melyet jóvá kell tenni. A társaság erre alkalmat adott Smithnek s azt tüzte ki föladatává, hogy a Titanic első útján eddig nem létezett rekordot érjen el. Ez volt az oka annak, hogy a Titanic a jéghegyek régióját szinte örületes sebességgel szelte át. Kevéssel előbb más gőzösök is keresztülmentek a veszedelmes tájékon és a veszélyes jéghegyekről dróttalan táviratokat küldtek Európába, amelyeket bizonyára a Titanic is fölvetett. A Daily News azt írja, hogy a Titanic útját a jéghegyeken túl is ugyanazzal a sebességgel folytatta volna, akkor bizonyára halatlatlan rekordot ért volna el. Nem szolgálhat melegségül, hogy Smith kapitány nem tudott a jéghegy közelségéről, mert már a hőmérséklet is olyan volt, hogy minden kétséget el kellett oszlatni.

Ha az Olympic, a Virginia, a Kárpátia és Parisienne hiányos táviratait olvassuk, azt kell belőlük következtetni, hogy egyáltalában semmiféle hajó sem juthatott el a szerencsétlenség színhelyére, amikor a Titanic tegnap éjjel két óra husz percekor elsüllyedt. A Virginia a hajó pusztulásáról csak a mentőcsónakokban lévő életben maradt utasoktól értesült. Ezeket az utasokat a Virginia vette föl s azután átadta őket a Kárpátia-nak. Az összeütközésről egyelőre nincsenek részletek. A mit a White Star Line dróttalan táviratokban megtudott, azt titkolta. Newyorki lapok nagyon fogyatékos dróttalan távirataiból azt kell következtetni, hogy a süllyedő hajón az utasok között rettenetes jelenetek folytak le.

Hogyan történt a katasztrófa?

A Titanic katasztrófájáról a legellenmondóbb és legriasztóbb hírek érkeznek. A Times azt jelenti, hogy a Kárpátia a szerencsétlenség színhelyén az elpusztult hajónak csak romjait látta. Ez a hajó megmentett hatszázharmincöt asszonyt és gyermeket. A Daily Mail-nek még ma reggel azt táviratozták Newyorkból, hogy az óriás katasztrófának híre ott egyelőre kétségbevonják. A Daily Telegraph rövid táviratot közöl Newyorkból, amely szerint a Titanic reggel két óra husz percekor elsüllyedt, de egyetlen emberélet sem pusztult el.

A többi lap csak a tegnapi híreket közli és sejtelve sincs róla, hogy valójában mi történt. A Daily News halifaxi tudósítója fölfogta a Titanic távirótisztjének első dróttalan táviratát, amely azt jelentette, hogy a hajó lassan halad Halifax felé és hogy elsüllyedése miatt nem kell aggódni. Más táviratok szerint körülbelül félórával az összeütközés után a dróttalan táviró dolgozni kezdett s a kapitány intézkedett, hogy a mentőcsónakokat lerosszák. Minthogy a Titanic-nak tizenöt vizálló falazata volt, általánosan remélték, hogy a víz fölött tarthatja magát, amíg segítség érkezik. A tenger nyugodt volt és a gépek rendszeren dolgoztak, ambar a hajó előrésebe aggasztóan kezdett a víz betódulni. A mérnökök és a gépészek, akik a szivattyuzást intézték, azt a reményüket fejezték ki, hogy a hajó elérheti a legközelebbi kikötőt s erre a biztatásra a Titanic nyu-

godtan folytatta útját. Nem kevesebb, mint tizenkét gőzös sietett a Titanic segítségére a dróttalan táviró hívására. Elsőnek a Parisienne érkezett oda. A Titanic ekkor már nagyon mélyen volt a vízben és előrése egészen megtelt vízzel, de a kapitány és a legénység biztak munkájukban és ügyességükben.

Százmilliók a tenger fenekén.

A Titanic a Lloydnál husz millió márkáért volt biztosítva, a hajó építési költsége harminckét millió márka volt, a rakomány huszonnyolc millió márkával volt biztosítva. A társaság a biztosított összegnek csak egy százalékát fizette. Ezen kívül igen sok utas is biztosította életét és vagyonát úgy, hogy a biztosító társaságoknak rondkívül nagy veszteségük lesz. A Titanicon 3418 postaszák volt, amely mind elveszett. A brüsszeli lapok értesülése szerint a Titanic és rakományának biztosítási összege 58,750.000 frankra rug.

A Titanic rakománya is rendkívül értékes volt. Volt rajta körülbelül ötvenezer zsák kávé és ötvenezer láda tea. Azonkívül volt rajta száz millió márka értékű gyémánt és drágakő. Az utasok ékszere is körülbelül száz millió márka értéket képviselt. Egy amerikai utazónő a hajóra való lépésekor átadta a titkárnak ékszerdobozát, amelyben három millió márka értékű ékszer volt. Az utasok közt több hollandiai gyémántkereskedő is volt, a kik több mint öt millió frank értékű briliánt és más drágaköveket vittek magukkal. Mindez a sok kincs most a tenger fenekén van.

A Titanic utasai.

A White Star Line titkolózó magatartása miatt még mindig nem lehet tudni, hogy az utasok közül ki menekült meg és ki veszett a tengerbe. New-Yorkban a Titanic katasztrófájáról érkező hírek leirhatatlan megdöbbenést keltettek. A város csupa siralom és gyász, levert, rémült arcu emberek jártak és beszéltek mindenfelé. A White Star Line igazgatósági épületét az emberek ezrei ostromolták, akik aggódva lesik az újabb híreket. Amikor az első őszintébb jelentést, melyből már kitűnt, hogy milyen rettenetesen nagy a halottak száma, kifüggesztették, az emberek zokogtak és sirógöresöket kaptak. A megmentettek legnagyobb része elsőosztályú utas, akik előbb a Virginian fedélzetén találtak menedéket, ahonnan a Karpathiára viték át. A Virginian és a Karpathia a katasztrófa helyén már csak mentőcsónakokat és hajóroncsokat talált. A mentőcsónakokat valamennyit megtalálták, de csak nőket és gyermekeket mentettek meg. A mentésre odaérkezett gőzösök közül a Kalifornia nevű a szerencsétlenség helyén hagyták, hogy az áldozatok közül azokat, kik a hajó elsüllyedése után is megmenekültek és roncsokon, vagy uszva igyekeznek életüket megmenteni, fedezetére vegye.

A menekülteknek a Karpathiára szállítása után a Virginian elhagyta a Titanicot, hogy folytassa útját Liverpoolba. A kanadai kormány négy gőzöst készenlétebe helyezett, hogy szükség esetén a Titanic segítségére küldje azokat.

A Titanic első osztályán számos angol és amerikai előkelő ember volt. A hajón volt amerikai multimilliomosok vagyonát a newyorki lapok következőképen becsülik: Astor, a Grand Truks vasut elnök igazgatója hatszáz millió, Bruce Izidor kétszáz milió, Widener János kétszáz millió, Guggenheim Benjamin háromszáznyolcvan millió, Röhlings száz millió. Azok, akiknek csak néhány milliójuk van, nem számítanak. Ezek az utasok — állítólag — mind megmenekültek.

Más verzió szerint Astor, továbbá Ismay, a White Star Line vezérigazgatója, William Stead a hírneves angol író, a Nobel békedíj nyertese is elpusztult a katasztrófánál, sőt az a hír is elterjedt, hogy a Titanic áldozatai között van Vanderbilt is.

A Titanic utaslistáján rendkívül sok német név szerepel, mint például *Werner, Deutsch, Schmidt, Singer, Wolf*, de keresztnév nincs egy mellett sem. A fedélközi utasok közt mintegy 20 német és osztrák volt, az első osztályú utasok közt pedig sok gyémántkereskedő. A megmentett első osztályú utasok közt szerepelnek a következő osztrák és német nevek: *Brandeis, Baer, Fraunthal* és neje, *Oldenburg* házaspár, *Rosenbaum* kisasszony, *M. Rotschild* és neje, *Wildener*-család *Straus* Izidor, neje és *Ruth* nevű leánya. Az utaslistán szerepeltek még *Baumann J.* és neje, *Henri Blance, Butt* őrnagy, *Goldschmidt B. György, Lehmann Berta, Horawek Ernő, Weis Matild*, ezekről azonban eddig még nem érkezett hír.

Smith kapitány, az elsüllyedt hajó parancsnoka, tartalékos tengerésziszt, 60 éves és 1887. óta kapitány. A bur háború alkalmával két ízben szállított a *Majestic* nevű hajón legénységet a háború színterére s ezért érdemjellel tüntették ki. Nős és egy leánygyermek van. A Titanic legénysége 900 főből állott, akik közül a legtöbben Southamptonból valók.

A haladókó hajó dróttalan táviratai.

Cop Race — halifaxi — dróttalan táviró állomás tisztviselője a dróttalan segítségjelzésekről, a melyeket ötven helyen vettek föl, a következő följegyzéseket készítette:

Tíz óra tizenöt percz: A Titanicról *vészjeleket hallok.* A jelekre több hajó válaszol, köztük a *Baltic*, a *Körpátia*, a *Caronia* és az *Olympic*.

Tíz óra huszonöt perczkor: A Titanic jelenti, hogy a hajó előrése süllyedni kezd.

Tíz óra harminc perczkor: Összekötöttem a Virginianal s azt jelentetem neki, hogy a Titanic sürgős segítséget kér. Megmagyaráztam a hajó helyzetét és a többi körülményt. A Virginian azt felelte, hogy azonnal elindul a szerencsétlenség helyére.

Tíz óra harminchat perczkor: A Titanic azt jelentette az Olympicnak, hogy az asszonyokat és a gyermekeket elhelyezte a mentősónakokban és arra kérte az Olympicot, hogy mentősónakjait tartsa készen. A Titanic még mindig *szakadatlan vészjeleket ad.* A Titanic távirótisztje rendkívüli hidegvért tanusított és ámbár jól tudja a hajó kétségbeeső helyzetét, mégis megmarad a helyén. Ez a távirótiszt az összeütközés után a következő táviratot küldte szüleinek:

Lassan megyünk Halifax felé. A hajó nem merülhet el. Ne legyetek izgatottak. Az utasokat ma késő éjjel, vagy holnap délelőtt Halifaxban partrateszik és onnan vasuton viszik őket tovább New-Yorkba.

Ezek voltak a pusztuló hajó utolsó életjeladásai a rettenetes katasztrófa előtt.

Astor és Wanderbilt sorsa.

New-Yorkból jelentik: Legutóbb érkezett távirati jelentés szerint 15-4 ember esett a katasztrófa áldozatául. Az áldozatok között van Astor ezredes, de a felesége megmenekült. Wanderbilt Alfréd sorsáról a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba. Wanderbilt Kornélia asszony táviratot kapott Londoból, amelyben jelentik, hogy Alfréd fia nem járt szerencsétlenül a katasztrófa alkalmával, hanem szerencsésen megmenekült és jól érzi magát.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: *Ártatlan Zsuzska*, operette. (A. bérlet.)

Csütörtök: *Cigányszerelm*, operette. (B. bérlet.)

Péntek: *Frankfurtiak*, vígjáték. Először. (C. bérlet.)

Szombat: *Frankfurtiak*, vígjáték. (A. bérlet.)

A pajtások.

(Komédia 4 felvonásban. Irta: Strindberg Ágost. A budapesti kamarajáték társulat vendéjátékában került színre.)

Nagyobb érdeklődés mellett folytatta és fejezte is be egyszerűsített két napos vendégszereplését *Feld* Irén kamarajáték társulata. Ez alkalmával egy négyfelvonásos Strindberg komédia, *A pajtások* került előadásra.

Érdekes, egzotikus levegőjű darab *A pajtások*. Beteges ambíciójú asszony, önértetre, férfias elhatározásra felizgatott férj, kirigott házibarát, férfias allűrökben tetszelgő leány és más esodabogarak szerepelnek a darabban és teremtik meg a nekünk egzotikus levegőt. Strindberg asszonygyűlölete még markánsabb, mint a tegnapi bemutatott darabban, még alacsonyabb rendű lény a nő, mint a milyennek akár a hindu tradíciók degradáltak. Valami ügyes ökonomiával gondoskodik arról is Strindberg, hogy ne általánosítson és sejteti, hogy hisz egy külön asszony típusban is, de nagyjában a férfinél selejtesebb, értéktelenebb, mindig támaszra szoruló individuumnak tartja az asszonyt.

A Strindberg asszonya hazudik, lop, alattomos, kétszínű, a férje sikereire irigy, részeges és az isten tudja mi mindentel bűnökkel inficiált. A férfi is sem a legrokonszenvesebb. Durva, rap sodikus, kiméletlen. Ezeket az embereket aztán körmönfont rabulisztikával beszélgeti és melléjük ad megint valakit, a jelen esetben egy nőszemélyt, aki ugratja, uszítja, gyöttri őket, és a végén megvetéssel hagyja ott mindakettőt. Nem a mi világunkból való emberek ezek, érdeklődéssel hallgatjuk szokatlan, szélsőségeken járó kitéréseiket, de egyikkel sem rokonszenvezünk.

Ilyen érzelmekkel hallgatta a mai előadást a közönség is, bár *Feld* Irén nagy művészi játékát, *Molnár* József és *Vitéz* Róbert szépen megkonstruált alakítását sokat tapsolta. Talentumos tagja még a társulatnak *Arany* Olga, aki Obel szerepét itt-ott tulságos poentirozással, egészben azonban élvezetesen játszotta. H. G.

* Primadonna válság a színháznál? *Neogrady* Dóra, az aradi színház szubrett primadonnája, ismét elhagyta a várost. Hétfőn reggel utazott el s levélben jelentette be a direktornak, hogy eltávozik Aradról. Munkatársunk kérdést intézett Szendrey igazgatóhoz, aki kijelentette, hogy a primadonna tényleg elutazott s meg akar válni a társulattól. Valószínű azonban, hogy sikerülni fog őt visszatérésre bírni. Így a primadonna újabb távozásának mindössze műsorváltozás az eredménye, amennyiben a *Kis dobos* című operettnak holnapra hirdetett előadása elmarad.

* Broda dr. párisi tanár előadása. Mint már jeleztük, holnap szerdán délután 5 órakor tartja meg előadását Broda dr. párisi tanár a város háza nagytermében. Belépő díj nincs. Az érdeklődés oly nagy, hogy a közönséget is arra kéri a rendezőség, jelenjenek meg lehetőleg pontosan, mert a később érkezők nem számíthatnak ülőhelyre.

* Cigányszerelm. Lehár Ferenc egyik legcsudásabb zenéjű, buja melódiákkal teleszótt operettje, a *Cigányszerelm* kerül színre csütörtökön a régi jó szereposztásban.

* Ártatlan Zsuzsi. Hirtelen közbejött akadályok miatt a heti műsor változást szenved. A szerdára kitűzött *Kis dobos* helyett az *Ártatlan Zsuzsi* kerül színre, a főszerepeket Diósy Nusi, Nógrádi Malvin, Benkőné, Gyöző, Polgár, Huszár, Várnay, Vass játsszák.

* Gulácsy Lajos képei Aradon. Gulácsy Lajosnak, a fiatal festő generáció legegényebb tagjának több képe érkezett ma a Kerpel Izsó könyvkereskedésében elhelyezett Solymosi-féle képtárlatra. Gulácsy képeinek sok nézője akadt ma a helybeli műbarátok köréből. „Pádova” című képe már vevőre is talált. A művásár különben igen élénk. A mai napon a következő vásárlások történtek: Kintzig Géza földbirtokos, Simó Károly dr. orvos, Fábian Lajosné törvényszéki elnök neje, Barna Pál acev. hivatalnok és Ludwig Péter acev. hivatalnok.

* Frankfurtiak. A bécsi Burg-színház idei vígjáték-szágere, a *Frankfurtiak*, amely könnyed, franciásan finom ötletességgel, szatirikus éllel a Rotschild-család életének egy jelenetét viszi a színre, nagyban foglalkoztatja a társulat tagjait. A darab főszerepeit a társulat elsőrendű tagjai játsszák s már hetek óta folynak a próbák, úgy, hogy a pénteki bemutató-előadás igen kiváló, összevágó, pompás lesz. Nagy gonddal készül a színház is erre a premierre, új díszletek, jelmezek készültek s a darabot maga az igazgató rendezte.

* Athenaeum ktr. V. kötete *Dickens, Két város* már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társasánál*

* Anna-papíron írjon, mert ez a legszebb, legjobb, legolcsóbb levélpapír. *Juhász és Társaság* speciálitása.

* Menekülés az örvénybe. (Az Uránia szerdai mutatója.) Kedden a kinematográfia új remeke kerül színre az Uránia-színházban. *Menekülés az örvénybe* című hatalmas háromfelvonásos dráma, a bűn lejtőinek sikamlós útjait állítja elénk megdöbbenő realizmussal. Az első bűn palástolása után feltartóztatlanul jön a többi egészen a lezúllás utolsó stációjáig. Izgalmasnál-izgalmasabb jelenetek egész sorozata teszi különös érdekességűvé ezt a szenzációs mozgófényképet. A műsor a legújabb mozgófényképszencziációkból van összeválogatva. Az anyaszeretet című dráma az életből vett tárgyával bilincseli le a nézőt. Bandi a népszerű kis Abelard a legzenésibb moziművész holdkoros trükkökkel kacagtatja a publikumot. A gyerekek kedvencét a felnőttek is mindig gyönyörűséggel nézik meg kedves mókáival. A Kiváncsi Kniekebusné a kotnyeles asszony tragikus megszemélyesítője. A természet kincseiből a Duna völgyének elragadó lát képe bontakozik ki szemünk előtt. A mesés műsor három napon át kerül előadásra. 175

* Apák bűnei. (Bemutató az Apollóban.) Jól esik megállapítani, hogy az érzelmi szerelmi drámák szorgalmas szállítóitól, a mozisínházaktól komolyabb, hogy úgy mondjuk: tudományos témákat kapunk finom megérzéssel s igaz emberi megértéssel. Lehet, hogy reklámnak, vonzóerőnek jobban beválnak az izgatón feldolgozott s némi pikantiával színezett szerelmi históriát, de éppen a mozi kulturájának fejlesztésére s nivójának emelésére határozottan szükség van arra, hogy írót s nagy művészeket ismerjünk meg vászonnalapról. Becsületére válik az aradi Apolló-színháznak, hogy ebben az uttörő komoly munkában elől jár, ha nem is jár mindig anyagi realitással a vállalkozása. Az Apolló-színház vásznán ismerte meg az aradi közönség a világhírű tragikát: Sarah Bernhardt is, akinek fenomenális s páratlanul álló művészetében sohasem gyönyörködhetünk volna, ha az Apolló-színház nem állott volna a mozi kulturájának becsületes harcossai közé. Sarah Bernhardt után most Ibsennek, a halhatatlan nevű írónak a mindennapiság sarától áttisztult gondolkodását s írásművészetét teszi közkincsé az Apolló-színház az *Apák bűnei* című szociális drámáján, amelyet tudvalevőleg a nagy író *Kisértekek* című művéből illettett át a filmgyár. A kétfelvonásos dráma a lebilincselően ér-

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

dekes cselekmény, szubtilis feldolgozásban kitűnően érvényesül s közvetlenül hozzáférközik a közönség gondolatvilágához. A magunk részéről szívesen fogadjuk ezeket a nívós képeket s azt hisszük, ezen a véleményen van a tanulni, ismerni vágyó kulturközönség is. — Az Apolló-színház írója közli: az Apak bünei című szociális dráma, amely Ibsen műve után készült, szerdán minden műsoron bemutatásra kerül. 177

Az aradi román zsinat és a politika.

— Popa György dr. nyilatkozatai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítói. —

Arad, április 16.

Az aradi görög keleti román püspöki zsinat ma egész napon át folytatta tanácskozásait, de be nem fejezte azokat, mert az idő legnagyobb részét a kiküldött bizottságok ülésezései töltötték ki. Az előadásra kerülő ügyek előkészítését intézték el a bizottságok és a holnap megtartandó teljes ülés elé elfogadásra megérlelt anyag kerül.

A szervező bizottság, melynek egyházi tagjai Mangra Vazul és Hamsea Ágoston, világi tagjai: Gáll József dr. főrendiházi tag, Zigre Miklós, Mocsonyi Antal és Goldis László az aradi és a nagyváradai szentszék működéséről szerkesztett jelentésekkel foglalkozott, azokat tudomásul vette és elfogadásra ajánlja a zsinatnak is. Tárgyalta továbbá a szerbektől történt elszakadástól származott zárda perek állásáról szóló jelentést is és a bizonyítási eljáráshoz szükséges költségek előlegezését javasolja. A többi bizottságok legnagyobb részt adminisztratív ügyeket intéztek el.

A lelkészi fizetés-rendezés kérdése holnap kerül tárgyalásra.

A plenáris ülés várható nyugodt lefolyásáról beszélgetett az Aradi Közlöny egyik munkatársa ma Popa György dr. törvényszéki bíró, zsinati taggal, aki arra a kérdésre: vajon a nacionalista politikusok, akiknek Mangra Vazullal szemben még mindig ellenséges indulatot eláruló viselkedését lapunk ma szóvá tette, — nem fognak-e akadályokat gördíteni a sima tárgyalás elé, a következőképp nyilatkozott:

— Ugy látom, hogy az „Aradi Közlöny” is tévesen van tájékoztatva az aradi román zsinat tagjainak megoszlásáról a mi a politikai színezetet illeti.

Az ugynevezett „nacionalisták” a zsinatnak alig egyharmadát képezik.

Saját osztályozásuk szerint 18-an vannak, holott a zsinat tagjainak száma 59. Így a zsinat túlnyomó többsége, több mint kétharmada oly képviselőkből áll, akik nem sorozzák magukat a „nacionalisták” közé.

— Ezeknek véleménye a zsinat elébe kerülő összes elvi jelentőségű kérdésekben teljesen homogén s mindenkor alkalmazkodik Pap I. János püspök, Mangra Vazul püspöki helynök, Hamsea Ágoston archimandrita és Gáll József dr. főrendiházi tag ismert, a kölcsönös megértést hirdető, béke magatartásához.

A román közállapotokra kiválóan jellemző azonban a zsinati tagok személyi és egyéni szimpátiájának megoszlása.

Ebben a tekintetben a helyzet szignaturáját Mangra Vazul püspöki helynök, orsz. képviselő személye körüli csoportosulás adja meg.

— Tizenhat bihari képviselő a püspöki helynöknek feltétlen híve. Ezekhez csatlakozik az aradi püspöki megye egyházi képviselő tagjának számottevő része.

— Meg kell jegyezmem, hogy az ország görög. román lelkészei előtt Mangra Vazul általános szimpátiának örvend, mert benne látják anyagi helyzetük javítása iránti törekvésüknek leghathatósabb támogatóját. Az ország minden részéből keresik fel állandóan kérésekkel lelkészi kongrua ügyekben, még azok is, kik mint „nacionalisták”

szerepelnek. Ennek a dolognak az ad nagyobb jelentőséget, hogy Mangra közbenjárása a kormánytól mindig sikerrel járt. A zsinat tartama alatt is számos sürgőnyt kapott, melyekben a lelkészség biztosítja bizalmáról és ragaszkodásáról. Az aradmegyei lelkészek egy küldöttsége vasárnap is felkereste és kerte támogatását.

— De vannak Mangranak személyes tisztelői a zsinat világi tagjainak „nacionalista” frakciójában is.

— Bojkottról tehát annál kevésbé lehet szó, mert ha volnának is nagyon kevesen, kik óhajtának ilyesmit érvényesíteni, követőkre a komoly elemek között nem találunk.

Ha a zsinati tagok többségének azon részében, mely azonos elvi alapon áll, némi feszültség tapasztalható, ez azon adáz küzdelemben nyeri magyarázatát, melyet a Hamsea és Mangra-párt a multban, különösen a püspök-választás idejében vívott egymással. Ennek a keserősége még most sem mult el teljesen, bár a közéleti felfogás azonossága sokkal közelebb hozta egymáshoz azon két párt tagjait és ez biztosítja a zsinat tárgyalásának sima lefolyását.

— Áll ez annál is inkább, mert maguk a nacionalisták is belátják, hogy egyházunk főerdeke, hogy a zsinat határozatai mentesek legyenek mindenféle politikai releításoktól.

A vezérkarfőnöke Aradon

— Beszélgetés Schemua Balázs altábornagygyal. —

— Az Aradi Közlöny tudósítói. —

Arad április 16.

Az őszi nagygyakorlatok előkészítésén, terepszemlelén dolgozó katonai méltóságok ma Aradra tettek át egy fel napra a táborukat és a monarchia hadseregének vezérkari főnöke Schemua Balázs altábornagy, akiben egy jövődő háború eshetőségeinek a hadgyakorlat számára feldolgozása, hadi problémákba öntése forrong most, ma egy aradi szállóban hajtotta pihenőre lejtét. A vezérkari főnök tegnap Makón tartózkodott, amint azt megirtuk és ma délelőtt indult utnak Arad felé kíséretével.

Aradra a déli órákban érkeztek meg a magasrangu katonatisztek három impozáns méretű katonai automobilon és a Fehér Kereszt szállodában szálltak meg. Az első automobilon Schemua altábornagy, Langer Rudolf vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese és Pohl Róbert vezérkari százados, a vezérkari főnök hadsegéde, a másodikon Festl vezérőrnagy és Metzger Rudolf ezredes, a harmadikon Gracsi Viktor ezredes és Gömöri Kálmán dr. temesvári főtörzsorvos és két alacsonyabb rangú tiszt jött. Az automobilonkat a hadsereg gépkocsiosztályának egy-egy káplári rangban levő sofőrje vezette.

A vezérkari főnök kíséretével megebédelt, majd az aradi helyőrség főbb tisztjeinek látogatását fogadta. Kora délután Schemua altábornagy hadsegédével rövid sétát tett a városban, azután szállodai szobájában pihenőre tért. Hat órakor az aradi várban tett látogatást, este fél nyolc órakor pedig a Fehér Kereszt télikertjében vacsorához ült. A vacsorán a vezérkari főnök kíséretén kívül az aradi helyőrség valamennyi vezetőállású tisztje megjelent.

Az esti bankettet megelőzően az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt a vezérkari főnökkel rövid beszélgetést folytatni. Pohl vezérkari százados, Schemua altábornagy hadsegéde ugyan kijelentette:

— Kérem, öexcellenciája nem nyilatkozik. Annyit én is mondhatok, hogy az őszi hadgyakorlatokkal áll összefüggésben utazásunk. Két óra és ötven perc alatt jöttünk Aradra Makóról és holnap tovább utazunk.

A hadsegéd ezután az altábornagyhoz lépett és mégis tudomására hozta a polgári nyilvánosság

érdeklődését. A hadsereg legmagasabb pozíciót betöltő tábornoka rövid ideig gondolkozott. Ez alatt megállapíthatók, hogy Schemua altábornagy hatalmas szál, vállas, izmos, erős ember. Szeles vállain, domboru mellkasán feszül a tábornoki uniformis. Az arca barnás-pirosas, sörtés. Keményen fölálló haja és torzonborz tömött bajusza pedig friss, fiatalosan barna. Az olaszos típusu daliás katona annyira fiatal, annyira üde, hogy valósággal hihetetlennek látszik, hogy az őszhaju vezérőrnagyok, őszülő ezredek és alezredek között, akik körülveszik, éppen ez a fiatalos külsejű katona az egész hadsereg minden legényének, tisztjének és tábornokának parancsoló vezérkari főnök. Erélyes, határozott vonású arcáról leolvasható az a keménység, képzettség és erő, amely utat nyitott neki mai rengeteg fontosságú állására — ahol a király és a jövődő uralkodó bizalma egyaránt támogatja.

Rövid gondolkodás, néhány parancsoló mozdulattól kísért halk szó után az altábornagy döntött. A hadsegéd összeütölte bokáját, sarkon fordult, de a következő percben már utolérte őt Schemua Balázs és iz kemény, egyenes lépéssel munkatársunk felé jött és kérdés nélkül, kurtán, mintha seregeket vezényelne, megszólalt — természetesen németül:

— Nem szolgálhatok önnek a kívánt felvilágosítással. Még semmi sines elhatározva.

— Az őszi hadgyakorlatok helye iránt érdeklődök excellenciádnál.

— Még nem döntöttünk. Erdélyben lesz. Közelebbit nem mondhatok. Most tanulmányozzuk a megfelelő helyet. Aradról Erdélybe megyek folytatni a terepszemlét.

— Erdélybe? És melyik városba?

— Erdélybe — ismételte meg, kitérve a határozott felelet elől a vezérkari főnök. — Ismétlem: nem mondhatok többet.

— És a trónörökös? A trónörökös főhadiszállásáról történt már döntés?

Ezt a kérdést már nem várta be az altábornagy. Szemmeláthatóan programja és szándéka ellen való volt, hogy egyáltalában megszólalt ujság számára és a trónörökös szó hallatára odafordult Langer vezérőrnagyhoz, miközben kezével a közelben álló Pohl századosra mutatott. Schemua hadsegéde azután megadta az óvatos feleletet:

— Még egyáltalán nem biztos, hogy a trónörökös eljön a gyakorlatokra. Az ujságok írták, hiszen önnek tudnia kell, hogy mi mindent írnak az ujságok.

— Kérem, százados ur, azt tudjuk, hogy Schemua altábornagy idáig bejárta Szeged, Makó, Temesvár és Arad környékét. Ebből nyilvánvaló, hogy a nagygyakorlat színhelye a négy városnak a vonalába esik. Ugyebár?

A finom, szőke vezérkari százados mosolygott, vállat vont és nem szólt semmit. Többet nem mondhatott ő sem, mint közvetlen feljebbvalója: Schemua altábornagy. A hadsegéd csak nem tudhat többet, mint a vezérkari főnök!

A csónka iaterju tehát ezzel véget ért. Az altábornagy és kísérete tovább utazik Aradról Temesvárra, azután tovább, amint mondták: Erdélybe. A krassószőrényi falvakat a Nagyszében felé vezető irányban nézik meg, hogy a gyakorlatozó seregek felvonulásának teljes terepe tisztán álljon a próbaháború haditerveit kidolgozó tábornoki tanács előtt.

Amint a vezérkari főnök terveiről és szándékáról kellőképpen informált forrásból értesülünk, a királygyakorlat vázlatos terveit már megállapította Schemua Balázs. A gyakorlat terepe csakugyan Csongrád, Csanád, Arad, Temes és Krassó-Szörénymegyékben lesz. A déli sereg Krassószörény felől, az északi Szeged irányából vonul föl és a döntő összecsapások valahol Nagylak tájékán lesznek. Ennek a gyakorlat-központnak

közelében lesz a trónörökös főhadiszállása, tehát minden valószínűség szerint csakugyan Mezőhegyesen. A csanádi, csongrádi, aradi és temesi terreppel már jórészt tisztában van a főhadvezetés és a vezérkari főnök most már csak a nagy-szebeni hadtest felvonulásának módozatait akarja megállapítani. Holnap még ezért utra kelnek a hadsereg automobilljai és csak holnapután viszik vissza Schemua Balázst Bécsbe haditerveket — egyelőre csak a próbaháború terveit szőni-fonni.

HIREK.

Merénylet Taft elnök ellen.

— *Izgulom a Fehér-Házban.* —

Távirati tudósítás.

Newyork, április 16.

Röviden jelentettük, hogy Taft életét milyen veszedelem fenyegette a Fehér-Házban: egy ember lopózkodott be oda, hogy merényletet kövessen el az Egyesült Államok elnöke ellen. A meghíusított merényletről ma ezt táviratozzák Washingtonból:

Általános a vélemény, hogy az elfogott ember Taft életére tört. A titkos rendőrök észrevették, hogy egy idegen ember, aki a Fehér-Ház nyugati szárnyán levő végrehajtó irodából jött ki, föl s alá járkal a sajtó részére szolgáló terem folyosóján. Bár abban az időben népes szokott lenni ez a folyosó, a detektívek, akik az elnök személyére vigyáznak, mégis élesen megfigyelték ezt a látogatót.

Amikor az elnöki irodából egy hivatalnok jött ki, az idegen hirtelen végigrohant a folyosón. Négy detektív rögtön megragadta s rövid, elkésredett harc után megfélemezte. A rendőrségre kísérték. Ott azt mondta, hogy Winter Mihály a neve s hogy német alattvaló.

Elmondta, hogy Bernstorff gróf nagykövettől ajánló levelet kért, hogy Taft elnökhöz juthasson. Mivel azonban nem kapta meg a levelet, megkísérelte, hogy beszélhessen az elnökkel. A nagykövet kijelentette, hogy nem látta és nem ismeri Wintert.

A gyanús idegent megmozdították és zsebében nagy vadászkést találtak. Elmegyógyító-intézetbe szállították, hogy megfigyeljék, örült-e, vagy épelméjű.

— **Püspöki tanácskozás.** Budapestről jelentik: A magyarországi latin és görög szertartású római katolikus püspöki kar tagjait Vasary Kolos bíboros hercegprímás e hónap 25-ére tanácskozásra hívta össze budai palotájába, az egyházi kormányzat körül való intézkedések tárgyalása végett. A konferencia délelőtt lesz a hercegprímás személyes elnöklétével. Megelőzően az előkészítőbizottság fog ülésezni Csernoch János kalocsai érsek elnöklésével. A tanácskozásra a püspöki karnak csaknem minden tagja a fővárosba fog érkezni.

— **Képviselők afférje.** Budapestről jelentik: A képviselőház tegnapi ülése közben tudvalevőleg Györfly Gyula Justh-párti képviselő Polónyi Dezső és Bosnyák Géza képviselők útján provokálta Farkas Pált, mert az a folyosón Györflyre nézve sértő kijelentést tett. A tárgyalás során Farkas Pál segédei, Madarassy-Beck Gyula báró és Almássy László felhozták azt, hogy Justh Gyula 1904-ben becsületsértő kijelentést tett Györflyről és ennek tisztázására becsületbírárságot ajánlottak fel. Györfly segédei ezt tudomásul vették és közölték Györflyvet, a ki ma délelőtt Mansdorff Géza báró és Valencsik Ferenc képviselők útján provokálta Justh Gyulát. Justh Batthyány Tivadar grófot és Földes Bélát nevezte meg segédeikül. Justh és Györfly segédei az ügyet lovagias uton elintézték. Erre Po-

lónyi Dezső és Bosnyák a felvett jegyzőkönyvvel megjelentek Farkas Pál megbízottainál és hivatkozással arra, hogy Györflynek Justh-tal szemben való ügye el van intézve, fegyveres elégtételt kértek Farkas Páltól. Farkas segédei megmondolási időt kértek.

— **Napfogyatkozás.** A legritkább és legérdekesebb természeti tűnemények egyike: a napfogyatkozás lesz látható holnap ugyiszólván az egész föld kerékiségén. Guyana fölött kezdődve, az Atlanti Óceánon keresztül Európát délnyugatról északkeleti irányban futja keresztül három óra és hét pernyi idő alatt a hold árnyéka, amely elsötétíti a nap korongját. A kalocsai Haynald-obszervatórium szerint Magyarországon csak részleges, de meglehetősen erős lesz a napfogyatkozás, úgy, hogy a nap déli verőfénye eltompul és a hőmérséklet is észrevehetően alászáll. Az ország különböző helyein a napfogyatkozás ideje a következő:

	Kezdődik		Végződik	
	óra	perc	óra	perc
Sopronban	12	09	2	49
Szatmáron	12	20	2	55
Temesvárott	12	15	2	53
Kassán	12	15	2	53
Budapesten	12	13	2	51

A tudós világ is nagy érdeklődéssel várja a ritka tűneményt, mert a helyenként gyűrűs, teljes, vagy részleges napfogyatkozás új adatokat fog szolgáltatni a napvizsgálat régebbi eredményeinek ellenőrzésére.

— **Miért késnek az aradi vonatok?** Az áprilisi rendellenes időjárás a vasuti közlekedésben is igen jelentős zavarokat okozott. Az Aradra érkező vonatok tetemes késésének okáról Pfeiffer Gyula üzletvezető a következőket jelenti ki: A nagy közönség megnyugtatása és tájékoztatása végett közlöm, hogy a szolnok szajoli vonal 350—351. sz. szelvényei között a bal vágány töltése folyó hó 14-én a nagy esőzések folytán erős esőzésnek indult, a minek következtében a forgalmat kizárólag a jobb vágányra kellett terehni s e miatt a vonatok csak tetemes késéssel közlekedhetnek. Minden rendelkezésre álló eszközzel s a kellő műszaki intézkedésekkel azonban odatörekszünk, hogy a megcsuszamlott töltésnek hosszabb időt igénylő helyreállításáig már csütörtöktől kezdve a vonatkésések minél kisebbre esőkkentessenek s hogy a rendes vonatforgalom mielőbb helyreálljon, ami előreláthatólag a hó végére várható.

— **Tizennyolcmillió hadügyi költségföbblet.** Budapestről jelentik: A delegációk elé terjesztendő költségvetés szerint 485.436,706 koronát tesznek ki a kiadások. Ebből 16.209,184 korona esik a külügyi és 372.380,531 korona a hadügyi kiadásokra. Utóbbiak 18 millió koronával tesznek ki többet, mint tavaly.

— **Kinevezés.** Szentlőrinc-kátaí Laczovich Gyula kincstári ügyészt jogügyi tanácsossá nevezték ki és Máramarosszigetről Nagybeeskerekre helyezték át. Laczovich Gyulát úgy Aradon, mint Temesváron — hol évekig mint kincstári ügyész működött — jól ismerik és szeretik és bizonyára sokan lesznek, kik előléptetésének örvendenek. Laczovich édes apja Temesmegye néhai alispánja volt és ősei a Martinovics-féle összeesküvésben is szerepeltek. Felesége aradi származású leány: Varga János író leánya, kinek édes anyja jelenleg özv. Avarffy Gyuláné, a Dmke. díszelnöknője.

— **Ég az erdő.** Déváról jelentik: A Marzsina község mellett levő erdőben a Baiersdorf és Biach-cég szállításra készen álló huszezer köbméter tűzfája ismeretlen okból meggyult és mivel oltani nem lehetett, hamuvá égett. Az égő fa rettenetes hőt árasztott és nem lehetett megközelíteni. A tüztől az erdő is kigyuladt és még mindig ég. A tüzet a faesádi tűzoltóság igyekszik fékezni.

— **Házasság.** Fejér Gábor, a Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank (Budapest) cégvezetője, ma kötött házasságot Assael Gitty-vel, Assael József és neje, Bing Gizi leányával. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Halálos ítélet.** Budapestről jelentik: A nagyváradi esküdttörvényszék nemrégiben kötél általi halálra ítélte Sipos Bálint földművest, aki Jákóhódos községben két gyilkosságot követett el. Büntetését, Nagy Bálintot, életfogytig tartó fegyházra itélték el. Az ügyet ma tárgyalta a Kuria, amely a Siposra vonatkozó semmiségi panaszt elutasította, Nagy Bálint büntetését ellenben leszállította tizenötévi fegyházbüntetésre. A Kuria ezután kegyelmi tanácsesá alakult át, amelyen megvitatták, hogy a halálraítélt Sipos Bálintot megkegyelmezésre ajánlják-e?

— **Le a bakkarával!** Budapestről jelentik: A főváros törvényhatósága már kétszer foglalt állást a Budapesten dühöngő bakkarajárvány ellen. Szántó Aladár tragédiája után Glücksthal Samu dr. bizottsági tag interpellált a főváros közgyűlésén s követelte, hogy a pesti társaskörökben elharapódzott s annyi áldozatot követelő bakkarát sürgősen szüntessék be. Az erőyes föllépésnek eredménye volt. Az interpelláció folytán a tanács ma elhatározta, hogy megszüretti a kormánytól azoknak a feliratainak az elintézését, amelyben 1907-ben, majd 1910-ben követelte a kormánytól, hogy a szerencsejátékkal való visszaéléseket haladéktalanul szüntesse meg.

— **Halálozás.** Id. Buszky Gyula, nyugalmazott hivatásos parancsnok helyettes és örökös tb. önkéntes tűzoltó parancsnok, 1912. április hó 15-én délután 6 órakor meghalt. A tűzoltó ügyszolgálatában 36 évi működése által érdemeket szerzett. Temetése folyó hó 17-én délután 1/3 órakor a városi tűzoltó laktanyából lesz.

— **Öngyilkos szökevény katona.** Fuhrmann Géza aradi születésű, a szegedi utaszzászfőnöknél szolgált katona megszökött csapatjától és Aradra jött. A katonai parancsnokság táviraton értesítette a rendőrséget a szökésről és az őrjáratok már tegnap figyelték is. Mikor ezt Fuhrmann megtudta, elhatározta, hogy megüli magát. Ma délelőtt szüleinek Sarló-telek 15. számú házában levő lakásán nagymennyiségű szódavizet ivott. Súlyos sérülésekkel szállították a katonai csapatkórházba.

— **Összeégett énekesnő.** Acsády Elvira budapesti énekesnő most Athénben vendégszerepel egy nagy orfeumban. Vasárnap este előadásra készült a kis énekesnő és petróleumlámpa mellett benzinnel tisztította a keztyűjét. Egyszerre a lámpát feldöntötte, a tüztől felrobbant a benzines üveg és pillanat alatt az egész szoba lángokban állott. Az énekesnő menekülni próbált, de mire az ajtóhoz ért, könnyű selyemruhája tüzet fogott. Acsády Elvira teljesen összeégett, beszállították az athéni Charite kórházba, ahol most a halállal viaskodik.

— **A sztrájkoló cigányok kudarca.** Ismeretes, hogy az aradi cigányzenészek fixfizetést követeltek a kávéosoktól s miután ezek a követelést nem teljesítették, sztrájkba léptek, illetőleg elhatározták, hogy bizonyos kávéházakban és vendéglőben nem játszanak. A vendéglősök és kávéosok ezzel szemben megállapodtak, hogy állandó zenekart nem tartanak, hanem időnként nevesebb fővárosi zenekarokat szerződtetnek hosszabb szereplésre. Így most a Központi szállóban a margitszigeti házi zenekar fog több napon át hangversegyezni, a napokban pedig egy elsőrendű bécsi női zenekar fog a Fehér Keresztben, egy budapesti cigánybanda pedig a Vadászkürtben játszani. A közönség tehát máris elért annyit, hogy jó zenéhez jut.

— **Jó izlésű ember** kávét, teát, paprikát, Kotányinál József főherceg-ut 3. vesz!

Kötött cérna
Cérna áttört
Selyem mouslin

női harisnya

1.— korona.
1.—
1.50 "

az összes elképzelhető színekben.

5961

Bársony Andornál, Szabadság-tér 17. sz.

Halálos autó-baleset. Fogarásról jelentik: A megyében levő Alsókorambuk község határában súlyos automobil szerencsétlenség történt. Az automobilban *Kathragiu* Róbert és *Leonidas* Miklós ültek és Párisból jöttek. Az automobil a község határában felborult, összetörött, utasai kizuhantak. *Kathragiu* azonnal szörnyen halt.

— **Elsőrendű fővárosi cigányzenekar,** a Margit-sziget állandó zenekara játszik ma és minden este a Központi-szálló kávéházában.

— **Bucsuzás.** Aradról való ellátásunk alkalmából nem mulaszthatjuk el mindazon ismerőseinktől, valamint barátainktól, kiktől személyesen nem tudunk elbúcsuzni, egy szívélyes üdvözlöt mondani. *Nádler* Lajos és neje.

— **Dr. D. Graur Viktor** egyetemes orvostudor. fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vass-szállóval szemben helyezi át.

— **A hölgyközönség figyelmébe.** Női kárpapokat utolsó divat szerint *fehőnő* alapon készít. alakít, újból díszít *Garainé* Friedrich Irma, fővárosi divatárúsnő, Arad, Dessewffy-utca 4. 2502

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrássy-tér* 16. sz.

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárúháza Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor. *Saison Parisienne* tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fill. Kapható Aradon *Luizsz I. és Fia cégnél* *Weitzer János-utca*.

— **Egész könyvtárakat** és hangjegyeket vesz *Kerpel* könyvkereskedése.

— **A legmodernebb irodai cikkek,** papírneműek, írószerek, üzleti könyvek stb. *Kerpel Izsónál* kaphatók.

— **Kérjen ingyen** cipő-árjegyzéket a *Moskovits* cipőgyár r. t. fiókraktárából, Arad, Szabadság-tér 18.

— **A Biró-féle „Havasí Gyopár Crém** Párisban. Egy elsőrangú és kiváló magyar szépitőszernak a kitüntetéséről értesülünk. A párisi hygienikus kiállításon a Grand Prix érdemkeresztjével, aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki a zsűri a dr. Biró-féle „Havasí Gyopár-Crém“ készítményeket. E magas kitüntetés felülmulhatatlan és legjobb arcápoló-szereket érte és ezzel szinte bebizonyította látjuk, hogy kozmetikai termékeinkért nemcsak restelkednünk nem kell a külföld előtt, de azok helyüket megállva, versenyképesek is. 5098

TANÜGY.

(—) **Az aradi román tanárok fizetés rendezése.** *Budapestről* jelentik: Az aradi görög keleti román egyházmegyei tanárok és hitoktatók rég óta vajudó fizetés rendezési ügye elintézését nyert olyképen, hogy az állami iskoláknál működő román hitoktatók, akik eddig is kaptak az államtól bizonyos jutalomdíjat a hittan tanításáért, most a kultuszminisztériumtól kapnak egy összeget. A szükséges összeget a kultuszminiszter a püspökök

rendelkezésére bocsájította és a püspökök ebből az összegből fogják rendezni a hitoktatók, tanítóképző intézeti és theologiai tanárok, valamint a konzisztórium tisztségviselői fizetését, úgy hogy az egyenlő legyen a hasonló rangú állami tisztségviselői fizetésével. Az államsegélyt a kormány a hittan és erkölestan tanításához köti. Hasonlóképen rendelkezik a kormány a karánsebesi egyházmegyei tanárok és hitoktatók fizetéséről.

Gyenge csontalkatu gyermekek

A Scott-féle eljárás védjegyet a balázt—kerjáb egyelcsmbe venn

kik sem állni, sem járni nem tudnak megtanulni, a valódi Scott-féle Emulsió rövid használata után már labra állnak s szüleik igaz öröme futkosni kezdenek. Számталanszor bebizonyosodott tény, hogy a Scott-féle Emulsió minden más szernél nagyobb mérvben hozzájárul a gyermekek csontjainak megerősítéséhez. Minden szülő, kinek gyermeke a csontok gyenge volta miatt nem fejlődik megfelelően, a Scott-féle Emulsióval tegyen kísérletet, mely mint gyermektáp és erősítőszert 35 év óta világhírnévnek örvend. Bevásárlásnál kifejezetten

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jóság, mint hatás tekintetében. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógyszerárúháza kapható. 766

VÁROS ÉS MEGYE.

Ankét az ipari munkásházakról.

— Tanácskozás a Kamarában. —

— Az Aradi Közlöny tudóstíjatól. —

Arad, április 16.

A város tanácsa tudvalevőleg a Kamarára ruházta át az ipari munkásházak építése ügyében szükségesé vált ankét megtartását, valamint a szakértekezlet tárgyalási anyagának feldolgozását. E munkát a Kamara önként vállalta magára, mert úgy látta, hogy a városnál sokáig tart a kérdés teljes kidolgozása, másrészt, mert óhajtható lenne, hogy a *Weitzer-féle* hagyaték alapítványának jóváhagyása idején a terv teljesen kidolgozottan álljon rendelkezésre s hogy annak konkrét megvalósításához azután nyomban hozzá lehessen fogni.

A Kamara szakértekezlet napjaul folyó évi május hó 12-ik napját, helyül a Kereskedelmi és Iparkamara székházának üléstermét, idejül a nevezett nap délelőtti 10 óráját tűzi ki s arra Arad város közönségének, az aradi iparfelügyelő-ségnek, az államépítészeti hivatalnak, az aradi kerületi munkásbiztosító-pénztárnak, az aradi ipar-testületnek, az orvos-szövetségnek, a gyáriparosok aradi fiókjának, az aradi építőiparosok szövetségének, az aradi mérnök- és építész-egyletnek, az aradi Kereskedők Körének, a helybeli munkásszakszervezetek, a pénzüzetek, a helybeli na-

gyobb iparvállalatok és pénzüzeteknek képviselőit meghívta.

Az autobus vállalat mérlege. Az autobus vállalat felügyelő bizottsága ma délután *Varjassy* Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott. *Szathmáry* Károly üzemigazgató bemutatta az 1912. év első negyedének forgalmi statisztikáját és jelentette, hogy a vállalat az első három hónap alatt tizenhatezer koronával több hasznot hajtott, mint a múlt év megfelelő időszakában.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

187

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen reitifikált petrolium kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr William Patterson.

American Hair Petrol

évesen szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: *Barabás és Stefanesz* droguisták, Budapest, *Alagut-utca* 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az aradi kereskedők és a pénzkrisis.** Az aradi kereskedelmi testület választmánya ma délután; *Tedeschi* Viktor elnöklésével ülést tartott, amely mindenekelőtt a testület április 21-én tartandó közgyűlésének előkészítésével foglalkozott. A választmány kimondta, hogy a kereskedelmi és iparkamara által, az ipari munkáslakások ügyében összehívott értekezleten képviselteti magát s azon azt a nézetet tolmácsolja, hogy az ipari lakások ne a város középpontjától nagy távolságra, hanem a belterülettel lehetőleg összefüggően építtessenek. A választmány egy felszólalás révén foglalkozott az ismeretes szorult pénzüviszonyokkal is. Habár a jegybank részéről kiindult hitelmevónások az építési és az ugynevezett finánc-váltók

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza

Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kossuthszoborral szemben.)

Nagy választék!!!

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

8802

Olcsó árak!!!

Rövid svéd imitáció
Hosszu száru svéd
imitáció . . . . .

női keztyűk

70 — 90 — 110 — 130

120 — 130 — 140 —

fehér, fekete, drapp, champagne, szürke színekben

Bársony Andornál, Szabadság-tér 17 sz.

ellen irányultak, féltő, sőt már tapasztalható, hogy a hitel-elzárkózás a kereskedői hitellel szemben is meg fog nyilatkozni. A testület a választmány határozatából megkeresi az aradi kereskedelmi és iparkamarát, hogy a kereskedői hitel megszorításából eredő bajok elhárítására tegyen lépéseket, esetleg indítson mozgalmat az iránt, hogy az aradi nagy pénzintézetek a város és vidéke kereskedelmi hitelügyeinek zavartalan ellátása céljából megfelelő állami betéteket kapjanak. A testület végül kimondta, hogy a Székesfehérvári Kereskedelmi Társulat május 21-én tartandó kétszáz esztendő jubileumán lehetőleg képviselteti magát és ez uton felhívja azokat az aradi kereskedőket, akik a részvételre hajlandók lennének, hogy a féláru vasuti menetjegy megszerzése céljából a testület titkárságánál jelentkezzenek.

Postahivatal Csálatelepen. Aradvármegye Csálatelep-hizlalda vasuti állomáson Csálatelep-hizlalda elnevezéssel 1912. évi május hó 1-én postai ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá a bel-földre, Ausztriába, a megszállott tartományokba és Németországba szóló pénz és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvány, nemkülönböztetve postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. A postai ügynökség kézbesítési köre a csálai állami szőlőtelepre és a csálatelep-hizlaldai vasuti állomásra terjed ki. A postai ügynökség elszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében az Arad 2. számú posta és távirat hivatallal tartozik és összeköttetését az Arad és Szeged között közlekedő Arad—Szeged 68, Szeged—Arad 67. sz. kalauzpostával, a 14. sz. motorvonattal és az Arad 2. sz. posta és távirat hivatallal nyeri.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósításából —

Ujarad, április 16.

Az ország különböző vidékéről, ugyszintén a környékről is mindinkább több panasz érkezik az éjjeli fagy okozta károkról, amelyek a vetéseket érték.

A gabonaüzlet irányzata tartott. Elkelt a mai piacon:
200 mm. buza 22:00, amely a vízi molnárok vettek meg.
100 mm. tengeri 18:00 a helyi szükséglet fedezésére.

Rozs 19:20—19:40
Árpa 18:40—18:50
Zab 19:20

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 16.

Készáru.

Amerika 1/2-el magasabb. Kínálat, vételkorlátozott, 10 ezer mm. változatlan.

Határidő.

Dél 2 órai
zárás zárás

Buza 1912. április 11 64 1 65 11 4 1 65
Buza 1912. május 11 61 1 62 11 59 11 60

Buza 1912. október re 10.92 - 10.93 10.92 10.93
Rozs 1912. áprilisra 10. 8 10.59 10.55 - 10.56
Rozs 1912. október e 9.03 9.04 9.01 9.1
Tengeri 912. május 9.08 9.09 9.06 9.07
Zab 1912. áprilisra 10.30 0.90 0.29 10.31
Zab 1912. októberi 8.82 8.83 8.80 8.81
Az árak 10 kilonként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Április 16. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	108.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	89.—
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—	77.25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	—	—	90.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	—	—	—	216.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	194.50
Osztrák járadék papírban	—	—	—	89.50
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	92.05
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	113.85
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	99.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	159.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	19.70
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	825.50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	635.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	726.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.12
Német birodalmi márka	—	—	—	114.77 ¹ / ₂
Londoni vista	—	—	—	241.17 ¹ / ₂
Páris vista	—	—	—	95.57 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	—	23.54

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. április 16.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	—	—	—	10.8	10.85
77	—	—	—	10.50	10.95
70	—	—	—	11.00	11.00
79	—	—	—	11.10	11.15

Buza (Temesvári keresk. áru):

25 kilogrammos	—	—	—	10.75	10.80
Rozs	—	—	—	9.2	9.25
Árpa	—	—	—	9.25	9.30
Zab	—	—	—	8.90	9.—
Tengeri	—	—	—	8.75	8.80

Kőbányai sertéspiac.

Április 16.

Április 14. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 157—158 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 164—162 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—172 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi április hó 12. napján volt készlet 23373 drb. — 1912. április hó 13-án felhajtott 272 drb. — 1912. április 13-án elszállított 421 drb. — 1912. április 14. napjára maradt készletben 29790 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Az urikörök szabója!

SCHÄFFER HENRIK elsőrendű

uri szabó.

ARADON, Andrassy-tér (Bing-ház.)

Készít: Kezesség mellett csak tiszta ANGOL és eredeti HAZAI keimekből LEGELEGÁNSABB URI RUHÁKAT. — Vidékieknek próba 3 óran belül. Alapított 1896. 1755 Telefon 208.

KIVÁNATRA MINTÁIMAT BÄRMIKOR BEMUTATOM

NEMZETI SZINHÁZ.

Szerda, 1912. április hó 17-én:

A) Lárlet.

A) bérlet.

Artatlan Zsuzska.

Operette 3 felvonásban. Irtá: May és D'Esvallieres. Fordította: Marel Adolf. Zenéjét szerzette: Jean Gilbert. Karnagy: Tüger Arpad. Rendező: Polgár Sandor.

SZEMÉLYEK:

Des Aubrais	Polgár S.	Susanna, neje	Dióssy Nusi
Delfino, neje	Benkőné	Channcey	Kulesar L.
Jaquelin	Nógrádi M.	Rosale, neje	H. Focete A.
Hubert	Vass Jenő.	Alexis	Várnai Jenő.
Reneé	Huszár K.	Emil, piccolo	Benkő Gizl.
Camarell	Gyöző A.	Gorott	Szabó Lajos.

Kezdeté este 1/8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. április 17-én:

1. Willy testápolása. Humoros. — 2. A Duna völgye. Látkép. — 3. A kíváncsi menyecske. Kacagtató. — 4. Az anyaszeretet. Dráma. — 5. Bandika holdkóros. Humoros. — 6. Menekülés az örvénybe. Szenzációs dráma, 3 felvonásban.

Péntek, szombat, dr. Halál. Mérsékeltlen felemelt hely-árakkal.

Az előadások kezdete 1/6 órától kezdve este 11 óráig. — A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásón katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma szerdán, 1912. április 17-én:

1. Taragon. Remek természet utáni felvétel. — 2. Telefon által megmentve. Szenzációs dráma 2 felvonásban. — 3. Ahogy az apa — úgy a fia. Kacagtató vigjáték. — 4. Apák bűnei. Erkölcsháza 2 felvonásban. — 5. Az élő őszibarack. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatlagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., Müsort ingyen kapni a jegyszédőknél. — Saját zenekar. — Ruhátár. — Buffet.

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója

Fried Ignácz, Arad, Három veréb-utca 4.

A m. kir. államvasutak és az arad-osanádi egyesült vasutak állandó patkányirtója. Levélbeli meghívásra szívesen válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek.

NYILTTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS SZABOTT ÁR.
 ANGOL RAGLÁNOK,
 SELYEM- ÉS
 ETAMINE-KÖPENYEK,
 POSETÓ FELÖLTŐK,
 LEÁNYKA-KABÁTOK, SAJÁT MŰHELY.
 GYERMEK-KABÁTOK,
 ANGOL COSTUMEOK,
 TROTTEUR-COSTUMEOK,
 LEÁNYKA-COSTUMEOK, TELEFON 855.
 DIVATALJAK.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MARIÁTA-TEMPLOMMAL SZEMBEN

Elsőrendű női cipők.

Minden facon.
 Minden szín.
 6-10-12-14-16
 koronás árban.

Kutányi J., Arad,
 Vörösmarty u. 1. Telefon 335.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
 Legjobbák,
 Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Villamos-
 felszerelések,
 electromotorok
 legjutányosabban
 Kalmár Józsefnél
 1871
 Aradon, Salac-u.

Névjegyek

eszes kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Tennisz- rakettek

a világhírű Slasenger-féle
 „Doherty” a speciel
 „E. G. M.” és Ideál, vala-
 mint a hasonló hírnevű Anti-
 wet és más védjegyű eredeti
 angol rakettek 8 K-tól
 kezdve nagy választékban.

Tenniszhálók,

eredeti Slasenger és Stan-
 dard tennisz-labdák.
 Fűles és gummi

l a b d á k.

A legkedveltebb Scrum s más
 védjegyű

footballok.

Football- és futó-cipők.

Óriási választék női kézitás-
 kákban, pénz- és szí-
 vartárcákban, utazó
 bőröndök, kalap kof-
 ferek és berendezett
 utikészletek, séta bo-
 tok, valódi angol és fran-
 cia illatszerek, bel- és
 külföldi pipere cikkek, fésű-
 és kefe-áruk s más háztar-
 tási áruk.

Mindebből óriási választék és olcsó
 árakban beszerezhető

Hegedűs Gyula

cégnél

Aradon, Andrásy-
 tér 15. Telefon 506.

Beszüntetett
 Andrásy-téri
 üzletünk köny-
 veiből a :: :: ::

Weitzer János-utcában

Könyvbazárt létesítettünk.

Oriási tömeg szép-
 irodalmi, jogi, or-
 vosi szakmunkák,
 sociológia nyelv-
 tanok és szótárak.

Iskolai segéd-
 könyvek, szakács-
 könyvek, ifjusági
 iratok, képeslapok.

Diszművek

10, 20, 50 fillér; 1, 2
 és 3 koronás csoport-
 tokban árusítatnak.

Antiquar könyvek.

INGUSZ L. és Fia

könyvkereskedése.

Csak

Weitzer János-utca
 Telefon 517.

A család fő érdeke,

ha igazán olcsón akar bevásárolni, úgy keresse fel Czitter Dezső versenyáruházát Weitzer János-utca, főpostával szemben, ahol olcsón beszerzett áruk lesznek fél áron alul elárulva.

Pongerselyem minden színben	96 fillér
Messalin minden színben... ..	190 fillér
Taft selyem minden színben 90 széles ...	860 fillér
Grenadin minden színben 120 széles ...	180 fillér
Selyem vászon bluz himzett abgapest... ..	190 fillér
Selyem batiszt bluz himzett abgapest... ..	220 fillér
Madeirák	90 fillér-től
Glottok minden színben... ..	150 fillér
Női hálókabát	220 fillér-től
Női nadrág	140 fillér-től
Stor függöny	450 fillér-től
6 drb. Damaszt törülköző 1 m. hosszú ...	240 fillér-től
Férfi csikos zokni 8 pár... ..	100 fillér-től
Női harisnya 8 pár	90 fillér-től
Patent gyermek harisnya	30 fillér-től
8 darab azsuros s. batiszt zsebkeendő	120 fillér.

Allandó nagy választék férfi és női szövetekben, csipkék, csipkeszövetekben, asztalneműk, ágymagaturák és minden díszdolgokban fenti árjegyzékhez mérlegelve. Kérem áruim vételkényszer nélkül megtekintését. 2062

Kiváló tisztelettel:

Czitter Dezső, versenyáruháza.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cím a kiadóhivatalban.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik.

1834

Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

1611—1912. kh. sz.

Hirdetmény

Arad sz. kit. város rendőrhatalósága által közhírré tétetik, hogy a tavaszi lövizsgálat f. é. április hó 22. és 23-én d. e. 8—12 óráig a nagyvásár-terén a következő sorrendben lesz megtartva:

Április hó 22-án reggel 8—12 óráig a Belváros, Sarkad és Erzsébet város, valamint az Újtelepen lévő loállomány lesz elővezetendő.

Április hó 23-án reggel 8—12 óráig Gáj, Ség, Poltura külvárosok és a tanyai loállomány.

Felhívom, az összes lótulajdonosokat, hogy lovaikat a megjelölt napokon annyival is inkább elővezessék, mert ellenkező esetben ellenük a rendőri büntető bírósági eljárás lesz megindítva.

Arad, 1912. évi április hó 4-én.

Greén, s. k.
h. főkapitány.

7191—912.

Ingtalan forgolmi és földhitel iroda.

Lebonyolít a legkulansabban föld-, szőlő-, erdőbirtokok és házak adás-vételét. Új köcsönöket kieszközöl és már fennálló terheket leggyorsabban és legelőnyösebben konvertál, úgy helyben, mint vidéken. Előjegyzésben van jelenleg több helybéli kisebb és nagyobb bérház, -: valamint több birtok. -: Szíves megkeresések esetén lebonyolításig semmi költség nem számítatik. 2295

Lustbáder Adolf
hat. engedélyezett közvetítő irodája
Szabadság-tér 12. szám.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket **csillárokkal**

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerez és szállít

KOCH DÁNIEL

villamososengő és telefonberendezési vállalata
Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját műhelyemben készült **férfi-, női és gyermek-**

csizpók

jutányos árért kaphatók

Czernóczky Mihály

dusan felszerelt cipőraktárában
Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy választékban kaphatók. 2093
Mértékutáni megrendelések pontosan és jutányos árban eszközöltetnek.

7191—912.

Hirdetmény.

A város közönsége nagy költséggel s a közpénztárt terhelő messzemenő kedvezményeknek engedélyezésével az Erzsébet várost esővíz csatornákkal látta el és a házak mellett köves járdát készíttetett.

A mai állapot szerint a tető lefolyó csöveiből kikerülő víz a járdán szétterül azon állandó pocsolót képez, a házakat nedvesíti és a közlekedést akadályozza. Ezen indoknál fogva saját érdekében is felhívjuk az Erzsébet külváros összes háztulajdonosait, hogy a tető lefolyó csövek végén a járda szélességével egy 50 cm. széles kövezett rigolt készíttessenek.

Ezen munka készítésére a háztulajdonosoknak 30 napi határidőt engedélyezzünk.

Arad, 1912. évi március hó 30.

A városi tanács.

Magyar Vétellek és eladások ékszer-áruháza

Magyar Vétellek és eladások ékszer-áruháza

Deutsch Izidor

írás és ékszerész
Weitzer János-utca, Művész-park sz.

Zálogéduia

Magyar Vétellek és eladások ékszer-áruháza

Benkő József

ARAD, Rákóczi-utca 16. sz.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat csinos és szakszerű kivitelben, a legmértékesebb árak számítása mellett 2271

Tanulók felvétetnek. 22

Műlakatos, mérlegkészítő és javítóműhely.

Czikora István

képesített kőművesmester

Arad, Gyár-utca II/a. sz.

Ajánlja magát az építető közönség szíves figyelmébe. Készít minden a kőművesmesterség körébe vágó építkezést, szolid és jó kivitelben. 1947

Szívesen szolgál tervekkel és költségvetésekkel vidékre is.

3253—912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a gödöllői állami méhészeti gazdaságban földműves gazdák részére a folyó évben négy 18—18 napra terjedő méhészeti tanfolyan fog tartatni, még pedig az első május hó 2—19. a második május hó 22. junius 8-ig, a harmadik junius 12—29. és a negyedik julius 3—20 ig.

Az érdeklődőket felhívjuk, hogy jelen szám alatt fekvő miniszteri leiratot leolvassanak megtekintésükre.

Arad, 1912. március 8.

A városi tanács.

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszerésztárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migraentől.
1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitünő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle epehajtó**,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.
1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Vaságak, sodronybetét, mosdó és minden fa és

vasbutor

kézpénz és részletfizetésre ki-
árusítatnak

Garai Károly

butorraktárában. 2356

Karolina-utca, (sark-
házban.)

Pótlásra és telepítésre
kiválóan alkalmas fajtiszta

gyökerez

ripária portalis

vesszöt egy és két éves
minőségben, bármily mennyi-
ségben szállít 1644

Hámory-Gazdaság
szőlőoltvány-telepe ARAD.

Gyermekek és felnőttek által

egyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg.
E fontos és nagy
táperőjű szer kitünő
hatásának bizonyult
mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben
visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 841

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy-
viszketegség biztos
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin“

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“. Egy
pár perc alatt bármely ha-
jat vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete szívre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421 2 korona.

Kitünő amerikai gummi

a „NITER“ 6 darab egy
eredeti fémdobozban 2
korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszerésztárában ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyszázzal szemben.

Komor Márton

cserép, és palafedő mester.
Arad, Kápolna-utca 21.

Élvállalja miután e szakmába
vágó munkák keresztülvitelét
a legpontosabb kivitelben
jutányos árért.

Meghívásra vidékre kimegyek.

746—1912.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minis-
teriumnak rendelete nyomán ezen-
nel közhírré tesszük, hogy a vá-
ros területén levő lóállomány osz-
tályozása folyó év április hó 22.
és 23-án d. e. 8 órakor fog az
orsz. vásártéren megejteni ak-
ként, hogy első napon a belváros,
Sarkad, Erzsébet külvárosok és
az Újtelepen levő lovak, a má-
sodik napon pedig a Gáj, Sága
és Poltura városokban és a ta-
nyákon levő lovak vezetendők elő.

Felhívjuk az összes lótulajdo-
nosokat, hogy lovaikat a kérdéses
napokon annyal inkább előve-
zessék, mert ellen esetben az osz-
tályozás az ő költségükre fog
pótlólag megejteni, s azonfelül
pénzbüntetéssel is fognak büntet-
tetni.

A városi tanács.

Villanyos varroda!

Legujabb!

Legujabb!

STERN CZECILIA

ajánlja első aradi villanyerőre berendezett varrodáját

és saját készítményű kész női és gyermek ruhaárúházát, a hol Kesztyűmök, Pongyolák,
aljak, bluzek és gyermekruhák nagy választékban, ugyszintén mérték után leggyorsabban készülnek

Divatos Lüsztter kabát	K.	12.—
Szövet Reform kabát	"	16.—
Mosó delén pongyola	"	7.—
Divat angol alj	"	9.—
Utcai alj	"	5.50
Cloth alsó	"	3.20

Cloth alsó	K.	5.—
Lüsztter alsó	"	5.50
Seyem alsó	"	9.—
Mosó delén bluz	"	2.60
Gyapju delén bluz	"	5.—
Szövet ing bluz	"	6.—

Női és gyermek kötények nagy választékban, gyászruhák állandóan raktáron és mérték után 4 óra alatt
készülnek. Tisztelettel 1197

Stern Czecilia, Arad, Forray-utca 2.

Villanyos varroda!

Villanyos varrodai

Villanyos varrodai

Mindenki hogy párisi női kalap modellujdonságokat női felöltőket, Schwartzberger Manónál győződjék meg, kosztümöket, gummi-, selyem- és lüsterköpenyeket legelődobbán vásárolhat

Arad, Vörösmarty-u. 3

Szabad megtekintés.

1574—912. pmsz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város igazoló vá-
lasztmányának kigazított virilis
jogu törvényhatósági bizottsági ta-
gok 1912. évre érvényes névjegy-
zékét az 1888. évi XXI. t. c. 28.
§-a értelmében f. évi április 11-től
25-ig bezárólag hivatalos nban köz-
szemlére kiteszem, egyben értesít-
tem az érdeklődőket, hogy a név-
jegyzéket hivatalos órák és fen-
tebb meghatározott határidőn belül
betekinthetnek és ellene felszo-
lamlásukat írásban vagy szóban
előterjeszhetik.

Arad, 1912. április 6-án.

Varjassy,
polgármester.

6066—1912.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az aradi
vizvezetékek vizének használata
tárgyában 9369—203—904. sz. alatt
alkotott és érvényben lévő sza-
bályrendelet 23 §-a értelmében
megalakult bizottság által a mel-
lékvezetékek előállításával és be-
rendezésével összekötött munkákra
vonatkozólag f. é. február 27-én
tartott ülésében egybeállított ár-
jegyzékét 1912—13- és 14. évekre
1 folyóméter föld kiemelés és
visszafurkolása 1 kor. 90 fill.

1 folyóméter kövezet felszaki-
tás és helyre állítása 1 kor. 60 fill.

1 □ m. új kövezet 3 kor. 60 fill.

1 folyóméter aszfalt felszakitás
és helyre állítása.

1 □ m. új aszfalt (az aszfalt tgs.
eredeti számlájánál 10 %-al több.)

1 drb. alapfal áttörése és hely-
reállítása 3 kor. 50 fill.

1 drb. utcai fő cső megfúrása
7 kor. 40 fill.

1 csőkötő szeleppel felszerelve
80 mm. csőhöz 22 kor. 80 fill.

100 " " 23 "

150 " " 25 "

200 " " 26 "

225 " " 28 "

250 " " 29 "

300 " " 30 "

350 " " 34 "

1 drb. beépítési készlet utcai
szekrényvel 20 kor.

1 drb. beépítési készlet utcai
szerele 3 kor. 50 fill.

1 folyóméter 25 mm.-es hor-
ganyozott vas nyomó cső 3 kor.
60 fill.

1 folyóméter cső kapcsoló fém-
bos 1 kor. 50 fill.

1 drb. főelzáró fémesap 25 mm.
10 kor. 50 fill.

1 drb. vízmérő akna rendes
nagyágban vasajtóval 26 kor.

1 drb. vízmérő akna öntött vas
fedővel 1. 20 h. 0.70 sz.

1. 30 mély 75 kor.

1 drb. összkötetés a vízmérő-
vel 4 kor. fenti árjegyzékből hagy-
tuk jóvá. Jelen intézkedésünkkel a
15301—909. sz. megállapított ár-
jegyzék hatályát veszti.

Arad, 1912. március hó 28-án

A városi tanács.

1613—912. pmsz.

Hirdetmény.

Czukur László asztalos és ács
tanulói segélyalapítványából egy
Aradon felszabaduló, jó magavise-
letű és szorgalmas ács tanuló vagy
felzabadt ács segédet, ki ta-
noncidejét Aradon töltötte szer-
számsegélyben részesül.

Felhívom azokat, kik ezen ala-
pítvány elvezetét elnyerni óhajtják,
hogy mesterük bizonyítványával
valamint tanonciskolai bizonyítvá-
nyaikkal felszerelt kérvényeiket
hozzám f. hó 20-ig nyujtsák be.

Arad, 1912. április 9-én.

Varjassy,
polgármester.

Helybeli

termény nagykeres-
kedésben irodai
gyakornok

azonnali belépésre

kerestetik

Ajánlatok „Gabona-
üzlet” címen a ki-
adóba kéretnek. 2501

1613—912. pmsz.

Hirdetmény.

Czukur László adományaként
egy ács és egy asztalos egyenkint
100 korona értékű természetbeni
faadományban részesül.

Felhívom azokat, kik ezen ado-
mányt elnyerni óhajtják, miszerint
kérvényeiket hozzám f. hó 20-ig
nyujtsák be. Pályázhatnak.

1. Azon asztalos és ács ipa-
rosok, kik a Czukur László segély-
alapítványt már élvezték és ma-
gukat önállóították ha segélymi-
nőségükben jó magaviseletet ta-
nusítottak és iparukat Aradon üzik.

2. Azon kezdő és Aradon lakó
ács és asztalos iparosok, kik önál-
lításuk előtt az utolsó két évben
aradi mestereknél voltak alkal-
mazva.

3. Azon önnálló ács és asztalos
iparosok, kik önhibájokon kívül
anyagilag zavarba jutottak.

Az 1-3 alatti bizonyítványok a
pályázati kérvényhez csatolandók.

Arad, 1912. április 9-én.

Varjassy,
polgármester.

7137—1912.

Hirdetmény.

Felhívjuk mindazokat, kik a tör-
vényhatósági bizottságnak 29532-
941—1912. számú határozata alap-
ján a csatorna hozzájárulási költ-
ségnek részletekben való törlesz-
tése tárgyában megadott kedvez-
ményt igénybevenni kívánják, hogy
ebbeli igényüket f. é. április hó
15-ig okvetlenül jelentsék be a
gazdasági ügyosztálynál, mert el-
len esetben ellenük a végrehajtási
eljárás folyamatba fog tétetni.

Arad, 1912. március hó 28-án.

A városi tanács.

166—1912. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke az aradváros közönsége ré-
szére az 1912—1913. évi teli idény-
re szükséges 2000 köbméter bükk
és 2000 köbméter cser tűzifa száll-
ításának elvállalása iránt folyó évi
április hó 29-én délelőtt 10 órakor
árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati
összeg 5 %-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak
írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
1912. évi április hó 29. d. e. 10
óraig nyujtandók be, s csak akkor
vétehetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénzről szóló letéti jegy mel-
lékelve van, s ha az ajánlatot tevő
kijelenti, hogy az árlejtési feltéte-
leket ismeri és elfogadja. A bá-
natpénz városunk pénztáránál
teendő letétben.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1912. évi április hó 1-én
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Fajtiszta riparia porta-
lis alanyon oltott, elsőrendű
dus gyökérzetű bor- és
csemegefaja

szőlő- oltványok

5709

sima, valamint gyökeres ri-
paria portalis szőlővesz-
zőket ajánl elsőrendű minő-
ségben

Hámory-gazdaság
szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

TELEFON 229. SZ.

ÉPÍTETOK FIGYELMEBE!

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az épít-
kezés terén előfordulható új és
átalakítási, továbbá tatározási
munkákat felelőség terhe
mellett a lehető legjutányosabb
árban úgy helyben, mint vidéken,
ugyszinten tervek és költség-
vetések készítését a legpontosabb
kivitelben. A nagyérdemű közön-
ség b. csés bizalmát és pártfogá-
sát továbbra is kérve maradok
kiváló tisztelettel

1904

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-
oltványok ezre 150 korona.

Ne vegyen addig,

míg tőlem árjegyzéket
nem kér. Az összes bor-
és csemege-fajokból szál-
líthatok Riparia Portalis
és Monticola alanyon.
Rendelésnél 1/3 előleget
kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.
Geese Dániel-utca 39.

Valódi brünni szövelek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szövény 1 szövény 7 kor.

3-10 m. hosszú 1 szövény 10 kor.

teljes (érfiruhához 1 szövény 15 kor.

(kabát, nadrág és 1 szövény 17 kor.

csak 1 szövény 20 kor.

Egy szövényt fekete szalonnához 20.—K-ért,

szintgyűzők, turisztalókat, selyem-

szalonnát stb. gyári áronként kild mint meg-
határozott és szőlő cég mindenütt ismert postá-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előzők, a melyeket a magánvétel órák, ha
mórtatásukértől közvetlen Siegel-Imhof

égnél, a gyári piacon rendel meg. Igaz jelen-
tőanyagok. Szabott legelődobb árak. Órák

változtak. Minták, figyelmes vizsgálata, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen írás árban.

Orczy utca 8. sz.

alatt egy 2 szobás lakás május 1-re, egy 4 szobás lakás november 1-re kiadó.

A lakások a mai kor igényei szerint központi meleg vízfűtésre, állandó meleg vízszolgáltatásra és minden kényelemre vannak berendezve. — Ugyanitt **vastárnak, műhelynek, vagy mosódnak alkalmas világos, száraz**

southern helyiségek

május 1-re kiadók. 2490

Saját találmányu szabadalmazott gipsz-válaszfal

lapjaim

kitűnő formájuk, kötésük, szilárdságuk és könnyűségük miatt fogva minden eddigi gyártmányt felülmúlnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el. 1331

Virág Kálmán

építési anyagraktára

Arad, Erzsébet királyné körút 59.

Telefonszám 63

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztárnak, vagy más intézetnek — esetleg divatsalonnak — alkalmas

nagy lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

Telefonszám 748.

Telefonszám 748.

Vizvezeték- és csatornázás-berendező műhely!

Raktáron tartok fürdőszoba berendezéseket, angol closeteket, mosdókat, kálygákat, csapokat, mindennemű vízvezetékberendezési anyagokat. Mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközömlő helyben és vidéken. 26 évi tapasztalataim, ugyisint 16 évi aradi működésem elég biztositék tisztelt rendelőknek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközömlő. A nagyérdemű közönség pártfogását kéri. 1348

Mókos Márton

szerezőmester Arad, Fábrián-u. 12.

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktűzhelyraktára és javító műhelye

Arad, Boros Bénéfér 20. sz.

Telefon 590.

Takaréktűzhely

mintaraktáramat és javítóműhelyemet a nagyközönség szives figyelmébe ajánlom. Raktáron tartok minden kész lakatosárúkat u. m. vasablakok, vasrácok, zászlótartók, vaságyak, sütők, keményajtók, keménytoldók forgó fejjel, üvegállvány, szellőző redők, kályha, kereszt- és hosszú pántok. Falszárításra vaskosarak köcsöndij mellett kaphatók. — Eladó egy rugós kalapács, esztergapad fémmnyomásra, géptongyelyek, szíjkerekek, lendítőkerekek, függőcsapágyak, fuvókás kézgépek, továbbá kávéház vagy vendéglő előtti vasvirágládák 19 darab, sodronyfonattal csinos kivitelben eladó. 1511

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít

névjegyet

elefántcsontpapíron

nyomva

divatos kivitelben.

Üzletáthelyezés.

Igen tisztelt vevőkörömet értesitem, hogy

női és férfi divat-üzletemet

Weitzer János-utca 8. sz. alá

(főposta mellé) helyeztem át. — További szives pártfogást kér kitűnő tisztelettel

2507

Németh István.

Ezen rovatban minden szó egy-szeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi " 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg eltér — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél. (a jelzés leveleket kivéve) felvilágosítással szolgát a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban előhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánata díjlanul megszerkesztül. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

helyeket valamely jellege alatt kér-ni a kiadóhivatalba, ne tessék nyílt okiratokat mellékelni, mert ettől semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül el nem vettük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

A kiadóhivatalba

a következő jelzésű levelek érkeztek:

- „Jó fizető“
- „Építész“
- „Jó bánásmód“
- „Tisztviselő“
- „Diskrét“
- „Nyugdíjképes“
- „Utazó“
- „S. M.“
- „Minden kívánságát teljesítem“
- „Szatócás üzlet“
- „D. Gy.“
- „Üzletlen“
- „K. J.“
- „Édes együttlét.“

Női írók,

hajtók, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

„Idegen“-nek

levél van a kívánt helyre. 2510

Magdolna

részér levél ment a kiadóba. 2512

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-5251

INGATLAN.

Házat, földet stb.

a leggyorsabban az Aradi Közlöny hirdetése útján lehet értékesíteni.

Lahner György-utca 1/a. sz. négyszobás magán ház eladó. 2491

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cim a kiadóhivatalban. 1019

LAKÁST KERES.

Egy vagy két

butorozott szobát fürdőszobával keresk. Ajánlatokat ármegjelöléssel a kiadóhivatalba kérem. 2469

Ha nem tud aludni ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-5251

KIADO LAKÁS.

Lipót-utca 5. sz. a.

ház, (magányos lakás) kerttel együtt május 1-től kiadó. Érdeklődhetni ott és Kazinczy-utca 13. sz. alatt. 2482

Egy külön bejárattal

butorozott udvari szoba, fürdőszoba használattal május hó 1-re kiadó. Ugyanott 1—2 urinő vagy urinember ebédet és vacsorát kaphat. Cim a kiadóban. 2508

Boros Beni-térhez közel

a Verbóczy-utca 5. sz. alatt, elegánsan butorozott szoba kiadó. 2498

Batthyány-utca 31. sz.

házban egy négyszobás utcai lakás, fürdő-szobával, villany - világítással május 1-től kiadó. 2479

Révfülpön

a Balaton partján, egy 3 szobából verendából és hozzátartozókból álló jól berendezett villa kiadó. Gyönyörű kilátás. Vasuti- és gőzhajó-állomás. Cim a kiadóban. 2457

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Bejáró földmű

ajánkozik házakhoz Bocskai-tér 3. sz. 2455

ALKALMAZÁST NYER.

Ha írodájában, üzletében, alkalmazottra van szüksége, azonnal személyezethet az Aradi Közlöny hirdetése útján.

Keresek azonnali belépésre minden es cselédet (leányt vagy asszonyt) jó fizetés mellett Lujza utca 4., földszint 1.

Egy dekorateur

azonnal felvétetik Kézsmárky István temetkezési vállalatánál Deák Ferenc-utca 30. sz. 2494

Egy elegánsan butorozott

külön bejárattal szoba, villanyvilágítással és fürdőszoba használattal május 1-étől kiadó Bővebbet: Petőfi-utca 10. a ház mesternél. 2454

Egy elárusító

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 555

Irodai gyakornok

2505 azonnali belépésre alkalmazást talál Kornis Testvérek cégnél Arad.

Egy takarítónőt

keresek azonnali belépésre. Cim Munkácsy Mihály-utca 3., 1. em. 15. 2493

Kereskedelmi iskolát

végzett, német nyelvet bíró fiatal-ember helybeli nagy részvénytársaságnál, nyugdíjjogosultsággal, gyakornokul azonnal felvétetik. Ajánlatok „Nyugdíj” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 2497

Ügyes és megbízható

üzletszerző tisztviselő magas fixum és napi díj mellett alkalmazást nyerne. Olyanok, kik biztosító intézetnél már működtek, előnyben részesülnek. Ajánlatok referenciák megjelölésével Arad, Postafiók 26. alá küldendők. 2506

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ha venni vagy eladni akar, hirdessen az Aradi Közlöny apróhirdetése között.

Bernáthegy

szép fajkulya méltányos áron eladó Pécskai-ut 2. szám. 2518

Egy

régi Bősendorfer-zongora nagyon olcsón eladó. Kazinczy-u. 13. 2482

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

„Elite“

elsőrendű hölgy-divatlap gyermekdivat résszel: „Revue Parisienne“, „Chic Parisien“, „Blouses nouvelles“ stb. állandóan raktáron Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színház-épület. Ugyanitt intelligens elárusító alkalmazást nyer. 4481

Lószerszám

és igáskocsi eladó Dengl fatelepen Kossuth-utca végén. 2506

„Hárem“

a legjobb gummi 2417
1 tucat 4 korona. Aradon egyedül:

TÖRÖK A. és TÁRSA
drogériájában kapható
ANDRÁSSY-TÉR 20. SZ.

Csillárok,

világos felszerelésű
legelőszobában

Diamant-nál

(Arad, Péter-utca 2. sz.)

KÖLÖNFÉLE.

Házi koszt

külön minőségben kihordásra, esetleg bent fogyasztásra május 1-től kapható. Jelentkezések e hó 24-ig Bem-utca 1/a. 2511

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi léreg porától. II-5251

Egy nagy raktarhelyiség

(műhelynek is alkalmas) május hó 1-ére kiadó. Bővebbet Pichler Sándor papirkereskedésében, Szabadság-tér 1. szám. 2551

Férges baromfi éleak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-léregpusztító szerétől. Siker garantálva II-5251

1121

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-nélküli gyomortisztító hálszer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyosztárban 4676
ARAD, BOROS BENI-ÉR.

380—1912.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesítem a nagy-érdemű közönséget, hogy tekintettel a melegebb időjárásra, a további intézkedésemig az erdőkinestári faraktárban mai naptól kezdve hetenként csak 2 nap történik tűzifa elárusítás és pedig szerden és péntek napokon reggel 8-tól 12-ig d. u. 1—4 óráig terjedő időben.

Arad, 1912. április hó 16-án.

Bedő,

2509 m. kir. főerdőmérnök.

Nagymennyiségű maculatura

jutányos áron
eladó.